

primor dnevnik

8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER

ntecchi 6 - PP 559
0) 7796-600
94 PD I
772418
24 maggio 1
(0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Cyrus Vance izsilil sporazum med hrvaškimi in armadnimi predstavniki V Sarajevu podpisali že petnajsto in »popolno« prekinitev spopadov

*Premirje naj bi stopilo v veljavo na vseh hrvaških bojiščih danes ob 18. uri
Predsednik Izetbegović zadovoljen s sedanjim razpletom, ki prizanaša BiH*

Jugoletalstvo napadlo Reko

REKA — Medtem ko je v Sarajevu bilo v teku srečanje med posebnim odposlancem OZN Cyrusom Vanceom, predstavniki hrvaške vojske ter predstavniki JA, so letala beograjskega letalstva napadla neposredno periferijo Reke z izstrelki zrak-zemlja. Po poročilih z Reke letalstvo ni zadelo nobene tarče v reški industrijski coni, le nekaj izstrelkov je eksplodiralo pri tovarni Benčić, ki proizvaja motorje diesel. Takoj po znamenju za alarm je Reko zastrla popolna tema, zamračitev pa bo ostala v veljavi tudi vso noč, čeprav je alarm prenehal nekaj po 19. uri. Napad na Reko na srečo ni povzročil žrtev in tudi materialna škoda je dokaj omejena. V tovarni Benčić je izstrellek preluknjal streho lopa, vendar na srečo ni eksplodiral in pirotehniki ga sedaj skušajo nevtralizirati. Domnevajo, da je tarča zločinskega letalskega napada na civilne objekte bil obalmbi radio, ki pa ni bil zadet.

Na prelomu med starim in novim letom je bilo najbolj kritično na območju Dalmacije, kjer je okupacijska vojska izvedla enega najhujših napadov doslej. Začel se je z minometi in tankovskim streljanjem z območja Zelenega hrasta, kjer so nakopičene močne vojaške in teroristične sile. Popoldne se je napad nadaljeval z letalskim raketiranjem hrvaških pozicij v prvi obrambni liniji v okolici Zadra, močno tankovsko streljanje pa je bilo slišati tudi v samem mestu.

Hrvaška stran zatrjuje, da so okupacijske sile v teh dneh na vseh bojiščih pretrpele velike izgube. Uničili naj bi jim vsaj dva tanka, tri oklepne transporterje, dva tovarnjaka in več objektov.

Nekaj prijetnejših vesti prihaja z območja Peruče, kjer so predvčerajšnjim potekali pogovori med predstavniki hrvaške vojske in okupacijske armade. Po trditvah Joška Macana, direktorja hidroelektrarne Peruča, je vojska pristala na to, da se gladina jezera zniža na 360 metrov, kar začasno zagotavlja relativno varnost. Zahteve hrvaške strani o znižanju gladine na 353 metrov, ki po uradnem pravilniku pomeni varen nivo, pa niso sprejeli. Glede na gladino reke Cetine pri Hanu strokovnjaki menijo, da so odvodni kanali odprti in da se gladina jezera znižuje.

Na zahodnih hrvaških bojiščih je tudi včeraj bilo vroče. Letalstvo je bombardiralo Karlovac, medtem ko so Otočac, Gospić, Osijek, Novska, Daruvar bili tarča tako artilerijskega ognja kot raketnih izstrelkov. Ob 18. so se sirene oglasile tudi v Zagrebu, katerega predmestje Zaprešić je bilo prejšnji teden tarča raket zemlja-zemlja. Prebivalstvo je odšlov zaklonilnike, električni tok pa so izključili.

SARAJEVO — Tiskovne agencije so sinoči poslale v svet skoraj neverjetno vest da so predstavniki jugoslovanske zvezne armade in hrvaškega zbora narodne garde v Sarajevu podpisali »popolno prekinitev ognja«, ki naj bi stopila v veljavo danes ob 18. uri. Pogojniki je seveda obvezen, saj je to že 15. premirje od začetka armijskega in srbskega napada na Hrvaško. Sporazum sta podpisala za armado general Rašeta, za Hrvaško pa obrambni minister Sušak po štirih urah zapletenih pogajanj, ki jim je prisostvoval tudi posebni predstavnik OZN Cyrus Vance. Prav bivši ameriški državni tajnik je novinarjem izročil besedilo sporazuma, ki predvideva »popolno prekinitev vsakršne sovražnosti tako na zemlji, kot na morju in v zraku.

Prisotnost Cyrusa Vancea naj bi bila poročstvo, da bo končno zavladalo premirje. Med drugim je zvezni obrambni minister Kadijević Vanceu zagotovil, da bo discipliniral svoje poveljnike, ki morajo spoštovati ukaz o prekinitvi sovražnosti. Zakaj tega ni storil do sedaj, ni povedal, prav tako ni povedal, če jamči tudi za četniške in druge

srbske paravojaške oddelke. Kljub slabim izkušnjam pa v krogih OZN preveva umirjen optimizem, tako da bi lahko po šestih mesecih na hrvaških bojiščih končno zavladal mir. Pred tem sporazumom je tudi bosanskohercegovski predsednik Alija Izetbegović napovedal tako premirje, ki bi kasneje omogočilo, da na hrvaška bojišča pošljejo 10 tisoč modrih čelad. Izetbegović je tudi povedal, da v BiH trenutno ne bodo prišle modre čelade, temveč le opazovalci OZN, ki jih bodo razporedili na meji med BiH in Hrvaško, med Hrvaško in Srbijo, med Hrvaško in Črno goro in na področju Mostarja in Bihaća. Opazovalci naj bi omogočili udrditev prekinitve ognja in kasnejši prihod modrih čelad. Po Izetbegovićevih besedah bodo opazovalci OZN imeli svoj glavni štab v Sarajevu.

Sodeč po takem razpletu bo morda Bosni in Hercegovini prizanešeno, o resničnih namenih armade in Srbije pa moramo še vedno dvomiti, saj bi prekinitev sovražnosti in umik z zasedenih hrvaških območij pomenil za velikosrbsko in armadno politiko pravi poraz.

Grenko zdravilo liberalizacije cen, privatizacije in davčne reforme

V trgovinah bivše Sovjetske zveze prvi stik z realnim kapitalizmom

MOSKVA — V Ruski federaciji, Ukrajini, Belorusu in Moldovi so se včeraj ljudje prvič srečali z realnostjo kapitalizma po dokončnem padcu realnega socializma, v veljavo je namreč stopila sprostitev cen, ali bolje rečeno delna liberalizacija, saj so oblasti le določile, kolikokrat se nekatere osnovne življenjske dobrine in storitve lahko povečajo.

Sodeč po agencijskih vesteh včeraj ni bilo običajnih vrst pred trgovinami, ljudje so le ogorčeno majali z glavami in hvalili nekdanje zlate čase. Izgredov ni bilo, saj so si družine naredile zadostne zaloge, da lahko vzdržijo vsaj še dva do tri tedne. Tedaj pa bodo začele težave, saj je lahko vsakomur jasno, da bo povprečni družinski denar zmanjkal že sredi meseca. Jelcinovi ekonomisti pa upajo, da se bo trg v tem obdobju nekoliko umiril, da bo ob nižjem povpraševanju cena nekaterih dobrin padla, še največ pa zaupajo v dotok dobrin s podeželja, ki ga ne bo več nadzorovala prekupčevalna mafija. Prav tako so prepričani, da imajo ljudje ogromno denarnih prihrankov iz zlatih časov, ko je bilo dovolj denarja, a je vsega primanjkovalo.

Večina ekonomistov pa se s tem optimizmom ne strinja in trdi, da bo že čez mesec dni zavladala dobesedna lakota in da lahko pride do nenadzorovanega izbruha ljudskega nezadovoljstva. Celo ruski predsednik Boris Jelcin trdi, da se bodo pozitivni učinki sprostitev cen poznali šele čez

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V moskovskih trgovinah se je včeraj bolj razpravljalo kot kupovalo (AP)

Z vojaškimi inženirji nad Etno

Vojaška mehanizacija na Etni, kjer lava ogroža naselja
NA 12. STRANI

(Telefoto AP)

Med Parmo in Milanom zaradi megle in neprevidnosti

Verižno trčenje: 7 mrtvih

MILAN - Gosta megla in neprevidna vožnja sta bili vzrok hudega verižnega trčenja na avtocesti A1 med Parmo in Milanom, ki je zahtevalo 7 človeških življenj, nad sto ljudi pa je bilo ranjenih. Da bi omogočila reševalno akcijo, je policija za več ur zaprla avtocestni odsek za promet.

Po podatkih prometne policije se je najhujša nesreča pripetila okoli 16. ure in sicer pri kraju Fontanafredda, kjer sta na severnem pasu trčila tovarnjaka, ki sta se nato prevrnila. Zaradi slabe vidljivosti in prekomerne hitrosti je ob zapreko trčilo na desetine vozil, ki so se vnela. Kmalu nato je do verižnega trčenja prišlo blizu zahodnega izvoza za Parmo nato še v bližini izhoda Parma città vedno na severnem pasu avtoceste. Kaos, ki je sledil trem glavnim nesre-

čam, je botroval še vrsti manjših verižnih trčenj tudi na južnem pasu. V nesreči je sedem ljudi izgubilo življenje, nad sto pa je bilo ranjenih. Reševalci so mobilizirali rešilne avtomobile rdečega križa od Parme do Milana, nato pa so si sposodili še zasebna avtobusa, da bi lahko prepeljali v bolnišnice vse ranjence. Pod večer so policija in karabinjerji izklopili svoje telefonske centrale, ker niso bili več sposobni odgovarjati na vse telefonske pozive ljudi, ki so prosili za informacije. Te so dajali samo tistim, ki so se zglasili osebno na postajah.

Hudemu obračunu je treba dodati še nesrečo pri Forliju, v kateri sta dve ženski izgubili življenje.

Zaradi goste megle je bilo ves dan zaprto za promet letališče pri Veroni, zvečer pa so zaprli še letališče v Benetkah.

Socialistični sekretar Craxi za razpustitev parlamenta že v januarju

Cossiga ostro zavrnil Gavoker zavira reformo republike

RIM - Zakaj se je predsednik republike za Silvestrovo omejil samo na tri minute voščil? Okoli tega vprašanja se še vedno sučejo ugibanja političnih komentatorjev, ki jih je predsednik očitno iznenadil z jedrnatostjo in sklicevanjem na nujno previdnost. Glasnik socialistične stranke Intini je včeraj menil, da ni nihče hotel utišati predsednika republike in da je bil govor za Silvestrovo njegova svobodna izbira. Podobna je bila tudi ocenaliberalca Altissima, medtem ko je Fini (MSI) trdil, da je bil Cossiga izpostavljen pritiskom.

Sicer pa je Cossiga kaj kmalu pozabil na načelo previdnosti in je že včeraj spet stopil v politično areno z dokaj ostrim odgovorom predsedniku demokršćanskih poslancev Gavi. Cossiga je ironično ocenil ponujeno prijateljstvo, in pripomnil, da ravno Gava skupaj s predsednikom stranke De Mito vodi konservativni blok KD. Ta blok po mnenju odločno nasprotuje tistim institucionalnim reformam, za katere se zavzema predsednik republike in ki so, meni

Cossiga, »obvezna pot za prenovitev italijanske politične družbe in rešitev republike«.

Medtem ko so v obrambo KD nastopili včeraj jezuiti, ki so ocenili nedavno demokršćansko konferenco kot »pogumno dejanje«, se je socialistični sekretar Bettino Craxi zavzel, da bi bil parlament razpuščen že v prihodnjih dneh in vsekakor v tem mesecu. Craxi je na ta način podprl Cossigo (čeprav ga v izjavi ni nikoli omenil), ki bi želel razpustiti parlament in razpisati politične volitve čimprej, medtem ko KD nasprotuje volitvam v marcu. Craxi že dalj časa meni, da bi morali oblikovati novo vlado, ki bo izraz novoizvoljenega parlamenta, pred izvolitvijo novega predsednika republike. Tudi zato se zavzema za čimprejšnji razpust parlamenta, saj je, kot je poudaril včeraj, vlada zaključila svoje delo in podaljšanje mandata parlamentu bi le podaljšalo »volilno kampanjo, ki se je začela že pred časom in lahko le prispeva k iztrošenju že močno ošibljene sistema«.

Da so volitve pred pragom, pa dokazujejo tudi številni odstopi deželnih svetovalcev in županov, ki hočejo kandidirati za državni parlament.

● Prvi stik z realnim kapitalizmom

NADALJEVANJE S 1. STRANI

šest, osem mesecev. V tej številki je jasno, da Jelcin računa predvsem na pozitiven razplet privatizacije tako v kmetijstvu kot v trgovini in obrtništvu, ki ne morejo zaživeti ob političnih cenah in planskem gospodarstvu. Tako optimisti kot pesimisti pa upajo, da bo Zahod priskočil na pomoč in vsaj ublažil lakoto v sedanjih zimih.

Izvestija so včeraj zapisala, da liberalizacija omogoča trgovinam nakup živil pri kmetih, kolhozniških in sovhozniških, ne da bi se pri tem posluževale posrednikov, ki so do sedaj dobesedno vedrili v bivši sovjetski distribucijski mreži. Po mnenju Izvestij bodo že pred koncem januarja cene padle, ker »zločinske skupine« ne bodo več diktirale svojih pogojev na trgu.

Ob liberalizaciji cen je včeraj v Ruski federaciji stopil v veljavo tudi novi davčni sistem, ki predvideva 12 odstotni davek na letne dohodke do 42 tisoč rubljev, za višje dohodke se bo davek progresivno večal do 60 odstotkov za

dohodke nad 420 tisoč rubljev. Novi zakon predvideva davčne in druge olajšave za ljudi z nižjimi dohodki.

Ruska federacija postaja torej za ostale članice Skupnosti neodvisnih držav pravi poskusni kunc, saj uvaja ukrepe, s katerimi se druge članice strinjajo, a se jih bojijo. Če bodo torej cenovna, lastninska in davčna reforma v Rusiji uspele, bodo kaj kmalu njenemu zgledu sledili še drugi.

Boris Jelcin začne danes nehalno turnejo po Ruski federaciji, med katero bo moral ljudem razložiti kratkoročne in dolgoročne cilje sedanje liberalizacije cen. Kot je sam povedal je zdravilo »grenko«, a »neizbežno«, nekateri pa že navajajo, da bo zaradi tega »zdravila« bolnik skoraj gotovo umrl. Jelcinu očitajo predvsem, da bi moral istočasno z liberalizacijo cen zvišati plače in pokojnine.

Trenutno pa je vsem jasen le popoln kaos v vsem nekdanjem sovjetskem distribucijskem sistemu, ker se bodo morali postopoma vsi privaditi na nova pravila podjetnosti in iznajdljivosti.

Slovenija nima sredstev za gradnjo novih cest

LJUBLJANA — V proračunu republike Slovenije je za ceste letos namenjenih 5,3 milijarde tolarjev. Po mnenju strokovnjakov je to veliko premalo denarja celo za vzdrževanje sedanje cestne infrastrukture, na gradnjo novih cest pa ni mogoče niti misliti. Kot je v pogovoru za STA povedal ing. Milan Brečko, pomočnik slovenskega ministra za promet in zveze, bo letos v Sloveniji dograjen samo odsek ceste Malence - Šmarje, gradnjo na odseku Hrušica - Vrba pa bodo upočasnili. S preostalimi sredstvi bodo dokončali nekatere lani pričete rekonstrukcije cest, od katerih je zlasti pomembna izgradnja tretjega pasu na Črnem kalu, ter odseki Soča - Trenta, Bertoki - Gračišče in Lenart - Gornja Radgona.

Ves preostali denar bo namenjen vzdrževanju obstoječih cest, čeprav je že vnaprej jasno, da sedanjega nivoja cestne infrastrukture ne bo mogoče vzdrževati.

Na vprašanje, ali so ceste in cestni objekti, ki so bili poškodovani v vojni v Sloveniji, že popravljeni, je ing. Brečko odgovoril pritrdilno. Škoda, ki jo je Jugoslovanska ar-

mada povzročila na slovenskem cestnem omrežju je znašala 300 milijonov tolarjev, porabili pa so jih za najnujnejše rekonstrukcije in preplastitve poškodovanih cest.

Ker Slovenija še ni mednarodno priznana, ne more dobiti tujih finančnih kreditov, ponekod pa je ustavljeno tudi črpanje že odobrenih sredstev. Zaradi pomanjkanja denarja pa se je bati, da ne bo mogoče izkoristiti niti kapitala, ki bi po mednarodnem priznanju pričel pritekati iz tujine. V vsakem primeru bo morala Slovenija sama prispevati svoj delež, četudi bi dobila tuje kredite. Slovenska stran mora v takšnih primerih kupiti zemljišča, poskrbeti in plačati davek zaradi spremembe namembnosti zemljišča, urediti vso projektno dokumentacijo, komunalno ureditev in poskrbeti za vse spremljajoče aktivnosti. To pa dostikrat znese tudi do 40 odst. celotne investicijske vrednosti. Kot rečeno Slovenija tega denarja nima. Letošnji proračun Republike Slovenije je proračun preživetja, zato bo Slovenija ceste le vzdrževala, novih pa ne bo gradila. (STA)

Vedno več mladih Hrvatov iz tujine v vrstah garde

OSIJEK — »Če hočeš biti učinkovit vojak, moraš vojno imeti v glavi. Moraš biti motiviran, moraš biti prepričan v svoje. Vežbanje ni vse,« nam razlaga Johnny (na sliki), mlad Hrvat, ki se je leta 1966 rodil v Chicagu. Srečali smo ga v eni izmed predmestnih vasi v Osijeku, kjer je nastanjen Prvi internacionalni vod (PIV) hrvaške vojske, ki mu poveljuje bivši španski reporter Edoardo Flores. Johnny je v vodu namestnik poveljnika. Njegova družina se je iz Karlovca v Združene države preselila leta 1963.

»Na Hrvaško sem se po petih letih vrnil julija,« nam pripoveduje Johnny. »V Chicagu so mi ponudili, da bi delal v Zagrebu kot novinar. A to ni bilo zame. Po treh tednih sem se odpovedal pogodbi in pristopil v Zbor narodne garde. Avgusta so me že poslali na bojišča okrog Siska in Petrinje. To obdobje mi je pustilo same grenke občutke. Naša vojska je še bila neorganizirana, veliko je bilo nedorečenosti, malo discipline. S časom smo vse to popravili. Na začetku septembra sem se srečal z

Edoardom Floresom in skupaj smo sestavili Prvi internacionalni vod. Naš ognjeni krst smo imeli v Laslovu. To vas smo držali do 24. novembra. Tu sem bil tudi ranjen. Zadel me je šrapnel iz minometne granate. Sedaj že nekaj časa nisimo več v prvih bojnih linijah. Poveljstvo nas je nekako reorganiziralo v enoto specialcev. Ukvarjamo se z miniranjem, diverzijami in podobnimi akcijami.

Naš sogovornik brez težav govori tudi o svojih političnih prepričanjih: »Na zadnjih volitvah sem volil za demokrate. Prej Reagan in zdaj Bush in njegovi prijatelji bodo uničili Ameriko. Naša družba preživlja hudo krizo, vse več je brezposelnosti. Republikanci niso zmožni ponuditi neke vizije za izhod iz te krize. Tudi na mednarodni ravni je njihova politika kratkovidna. Za Kuvajt so v imenu mednarodnega prava naredili hudiča in pol, ko se jim pa ne splača, kot na primer v bivši Jugoslaviji, pa na načela gladko pozabljajo. Res pa je tudi, da je onkraj luže srbski loby veliko bolj

učinkovit in močnejši od hrvaškega.« Sicer pa je Johnny v politologiji in drugih družbenih vedah dokaj domač: »Pred leti sem dokončal visoko šolo za politične vede. Tam smo velik del našega časa posvečali študijam vzhodno evropskih in komunističnih sistemov. Vse tekste, ki sem jih takrat uporabljal, bi lahko brez solze zmetal v peč. Nihče izmed tistih psevdo strokovnjakov, ki so pisali tiste knjige ni bil v stanju predvidevati propada komunizma v tako kratkem roku, kar pa je še najslabše, še zmeraj vztrajajo na tistih zgrešenih postavkah.«

Tudi o novi hrvaški oblasti ima Johnny dokaj jasne pojme: »Na žalost vsi naši politiki še nimajo dovolj demokratičnega duha. Mnogi znotraj HDZ so sicer deklarativno za pluralizem in demokracijo, v praksi pa se vedejo po miselnih vzorcih starega režima, kar je po svoje tudi razumljivo: mentalitete ljudi ne moreš spremeniti čez noč. Ta stara mentaliteta pa kvarno vpliva na učinkovitost države. V modernem svetu je vsaka državniška politika izjemno vezana na agilnost nosilcev oblasti in na njihovo sposobnost hitrega odločanja in ukrepanja. Tu na Hrvaškem je vse zelo počasno, staro. Hrvaška potrebuje generacijski preustroj.«

»Nisem še odločil,« nam je pripovedoval naš sogovornik, »kaj bom storil po vojni. Ne vem, če bom ostal tu na Hrvaškem ali če se bom vrnil v ZDA. Vsekakor pa si želim normalno življenje. Mislim, da mi borci ne bomo bolehalo za kakim sindromom, kot se je dogajalo z veterani, ki so se v ZDA vračali iz Vietnamera. Borimo se na naši zemlji. Vidim, da so vsi soborci tega svesti in da zaradi tega na vojne tegobe miselno primerno reagirajo. Sicer pa človek doživi tudi razočaranja. Pred dvema tedni sem bil v Zagrebu. Razjezil sem se, ker je v glavnem mestu izgledalo, kot da država sploh ni v vojni. Sploh ni primerjave s tem, kar doživljamo v Osijeku. A tudi to je druga zgodba...«

WALTER ŠKERK

Sneg pobelil Bližnji vzhod

DAMASK — Ves Bližnji vzhod je v primežu slabega vremena in mrzlega vala. V Turčiji, na meji z Iranom, se je utrgal snežni plaz, ki je razdejal vas Karabey, pri čemer je bilo kakih 50 mrtvih. Zasnežen je tudi Jeruzalem, kjer je zapadlo kakih 40 cm snega, kar je za Sveto mesto dokajšnja redkost. Škoda je ogromna, saj je bela plast podrla marsikatero drevo, prekinila električne in telefonske žice in povsem ohromila promet. Cesta, ki povezuje Jeruzalem s Tel Avivom je bila dalj časa zaprta, saj v bistvu Izraelci nimajo mehanizacije za čiščenje cest. Sneg je pobelil tudi Aman in Damask, slika, ki jo objavljamo (Telefoto AP), je iz Libanona, zasnežena pa je cesta med Bejrutom in Damaskom.

Začasna vlada v Gruziji in spopadi v Zakavkazju

MOSKVA — Gruzijska televizija je včeraj sporočila, da so odstavili predsednika Gamsahurdijo in razpustili parlament, do prihodnjih volitev pa bo državi vladal vojaški svet, ki mu načeljuje Tengiz Sigua, bivši predsednik vlade in eden od voditeljev nepomembnejše opozicijske skupine.

V Tbilisiju pa je položaj skrajno nejasen. Predsednik Gamsahurdija še vedno vztraja v svojem bunkerju pod vladno palačo. Vsi poskusi, da bi strli odpor branilcev, so se do sedaj izjalovili. Včeraj so celo poskusili s helikopterjem na vladno palačo spustiti sode z vnetljivo tekočino, kar pa jim ni uspelo. Sodeč po agencijskih vesteh je opozicija dobila oja-

čenja, tako da bi se lahko vsak trenutek začel končni napad na vladno palačo.

O skrajno nejasnem in zapletenem položaju priča tudi vest, da je eden od voditeljev opozicije odbil sodelovanje v začasni vladi, češ da je v Gruziji že v teku državljanska vojna in da le takojšnje volitve lahko preprečijo najhujše. Medtem je vojaški svet proglasil policijsko uro in prebivalstvo pozval, naj očuva gruzijsko demokracijo.

Nič boljše ni v Gorskem Karabahu, kjer je azerbajdžanski predsednik Aiaz Mutalibov v tej armenski enklavi proglasil predsedniški režim, v bistvu izredno stanje in razveljavil vse politične in upravne akte, ki jih je do sedaj

sprejelo prebivalstvo te nekdanje avtonomne oblasti. Azerbajdžanske paravojaške enote so medtem začele širokopotezno ofenzivo, da bi strle še zadnji odpor armenskih branilcev in pokorile uporno prebivalstvo.

Ob takih zapletih ni čudno, da se v garnizijah bivše rdeče armade v Zakavkazju širi ogorčenje in da oficirji le s težavo ostajajo nevtralni, saj jih tako Gruzijci kot Azerbajdžanci in Armenci napadajo, da bi se polastili vojaškega orožja in opreme za končni spopad proti narodnim sovražnikom. Maršalu Šapošnikovu se torej mudi, da bi čimprej postavil temelje novim združenim oboroženim silam preden bo prepozno.

Na pojutrišnji prireditvi v Čedadu bo prisoten tudi Milan Kučan

Jubilejni Dan emigranta

Pogovor z Izidorjem Predanom o nastanku in značilnostih praznika

ČEDAD — Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan (in bivši predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske kraji- ne Adriano Biasutti) bo s svojo prisotnostjo dal poseben pečat jubilejnemu 30. Dnevu emigranta, ki ga slovenske organizacije iz videmske pokrajine prirejajo to nedeljo, 5. januarja, ob 15. uri v čedajskem gledališču Ristori. V kulturnem sporedu bodo sodelovali klavirski duo Chiabudini-Duravig, ki bosta izvedla Dvorakove slovanske skladbe. Znana beneška ljudska glasbenika Ližo in Gušto bosta poskrbela za posebno razpoloženje. Nadvse zanimiva in vese- la se obeta predstava "Čudne bo- liezni", ki jo bodo obiskovalcem Dneva emigranta ponudili člani Beneškega gledališča. Besedilo in režija je delo Daria Martiniga.

Kakšen pa je danes, po tridesetih letih, še pomen Dneva emig- ranta? Kako se je pravzaprav za- čel? Na ta vprašanja Izidor Predan zna povedati, da je pred trideseti- mi in več leti pokojni senator Pe- lizzo, ki je bil tudi župan v Čeda- du, zbral okoli sebe manjšo skupi- no emigrantov, ki jih je počastil s

Izidor Predan

skromnim prigrizkom. Ta dogo- dek je sprožil v samih ljudeh že- ljo, da bi se zbrali na večjem praz- niku, ki bi pomenil istočasno prilo- žnost protesta proti oblastem, katere so krivili premajhnega za- nimanja za skrb do izseljencev.

Tako so prvi Dnevi emigranta izzveneli kot zahteva po delu v domačih krajih in po neovirani uporabi slovenskega jezika in kul- ture v Beneški Sloveniji. Obenem so s tem praznikom prireditelji že- leli izkazati svojim izseljencem

solidarnost in jim nuditi tisto mo- ralno pomoč, ki je včasih po- membnejša od materialne.

Prvi Dan emigranta je društvo Ivan Trinko pripravilo v dvorani, kjer je danes redakcija petnaj- stdnevnik Dom v Ul. Monastero. Na povabilo organizatorjev se je zbralo kakih 30 oseb, 80 pa jih je bilo že naslednjega leta, tretja iz- vedba pa je zabeležila tolíkšen obisk, da je presegel zmogljivosti dvorane.

V kulturnem sporedu prve iz- vedbe so nastopili člani anasam- bla Beneški fantje Antona Birtiča in pevci iz Klodiča; pozdravne be- sede pa je izrekel pokojni župnik Rino Markič.

Tretja izvedba Dneva emigranta je bila pomembna tudi zaradi sklepa, da se v teh krajih ustanovi Zvezo beneških emigrantov, kate- ri je v začetku predsedoval Dino Del Medico.

Dvorana ob Nediži je postajala vse pretresna, tako da so se prire- ditelji odločili za »veliki korak« in se preselili v čedajsko gledališče Ristori. Vse ostalo pa je zgodovina zadnjih let.

RUDI PAVŠIČ

Alef: Dežela mora izpolniti svoje obveze do priseljencev

VIDEM — Na pobudo imigra- cijske službe Združenja izseljenih delavcev iz FJK (ALEF) je bila v Vidmu skupščina kakih 70 za- stopnikov društev priseljencev, na kateri so v navzočnosti pred- sednika Deželne ustanove za migracijske probleme Ottorina Burellija soglasno sprejeli resolu- cijo s pozivom deželni vladi, naj takoj izpolni obveznosti, ki jih ji nalaga ustanovni zakon omenje- ne deželne ustanove, odobren no- vembra 1990. Dežela bi bila mora- la v roku šestih mesecev po tem datumu sprožiti vrsto specifičnih ukrepov v prid priseljencem in to na področju socialne in zdrav- stvene oskrbe, pravice do študija, poklicnega usposabljanja, stan- ovanijskih gradenj ter obrtniških in trgovskih dejavnosti, vendar tega še ni storila. Na skupščini so tudi obžalovali pomanjkanje prave koordinacije tako na institucio- nalni ravni (med Državo, Deželo in občinskimi upravami) kakor med institucijami in združenji iz- seljencev, sredinami prostovolj- cev ter podjetniškimi krogi.

Konec januarja bo še en sesta- nek, na katerem bodo te zahteve posredovali novi deželni vladi.

Nova študija o turističnem preporodu Kanalske doline

TRBIŽ — Gorska skupnost za Kanalsko dolino in Pod Vilo (Ca- nal del Ferro) je sporazumno z vsemi osmimi občinskimi uprava- mi in pristojnimi turistično-pro- mocijskimi organizacijami izdela- la ambiciozno študijo o bodočem razvoju turizma na celovitem ob- močju, ki sodi v njen delokrog. Študija predvideva izdatek 168 milijard lir v desetih letih za ovrednotenje krajevnih resursov na kulturnem, zgodovinskem, am- bientalnem, gastronomskem in folklornem področju ter izgradnjo novih turističnih in športnih ob- jektov, ki naj bi se od Moggia pa vse tja do Trbiža stapljali s trgov- sko, obrtniško, industrijsko, kme- tijsko in servisno stvarnostjo. Skratka, turizem naj se ne omeju- je več samo na tri tradicionalne turistične pole — Trbiž, Nevejsko sedlo in Pramollo, ampak naj se harmonično razvije po vseh doli- nah brez vsakega kampanilizma.

Študijo so že poslali zainteresi- ranim občinskim upravam in na- čelnikom političnih skupin, zatem pa jo bodo posredovali deželnim upraviteljem, ki naj bi jo upošte- vali kot osnovo za finančno ukre- panje v okviru razvijanja turizma.

Njih pristojnosti naj gredo deželam

PSI je za odpravo štirih ministrstev

TRST — Socialisti bodo ob skorajšnjem preverja- nju med strankami za obnovev deželne vlade po- stavili kot prednostno zahtevo to, da deželni svet že na svoji prvi seji glasuje o predlogu za vsedrjavno ljudsko glasovanje, katerega namen je odprava mi- nistrstev za zdravstvo, kmetijstvo, industrijo in trgo- vino oziroma turizem. Socialisti menijo, da je treba pristojnosti in finančne resurze teh ministrstev pre- nesti na deželne uprave, svojo potezo pa utemeljuje- jo z okoliščino, da se bo Furlanija-Juljska krajina na ta način pridružila enakim pobudam drugih de- želnih skupščin v Italiji. Predlog za oklic referendu- ma bo deželno vodstvo PSI formaliziralo na svojem današnjem zasedanju, sestavili pa so ga na sestan- ku med parlamentarcema Renzullijem in De Carli- jem ter deželnim tajnikom stranke Zanfagninijem, podtajnikom Colautijem in odbornikom Sarom.

Prva seja deželne skupščine je bila sklicana za 14. januar. Odvijala se bo v malce spremenjeni za- sedbi, saj sta po Biasuttijevem odstopu podpisala odslovlino pismo še odbornik Giovanni Di Benedet- to in takoj za njim podpredsednik skupščine Diego Carpenedo, ki bo ravno tako kandidiral za državne- ga poslanca v vrstah krščanskodemokratske stranke — zamenjal ga bo Toni Martini, prvi na listi neizvo- ljenih. Z druge strani pa se je deželni odbornik Sil- vano Antonini iz Pordenona odločil, da ne sprejme vabila za kandidacijo v parlament in sicer zaradi nesoglasij znotraj KD. Ker pa struja "avtonomna le- vica" predlaga temeljito notranjo prenovitev, utegne Silvano Antonini celo zapustiti odbornišтво.

S pomočjo tristranskega medvladnega dogovora

UI poziva k strnjenju razkropljene manjšine

BUJE — Izvršni odbor Unije Italijanov je skupaj s predsedniki stalnih komisij odobril principe za sklenitev tristranskega spora- zuma med slovensko, hrvaško in italijansko vlado, ki naj zajamči italijanski skupnosti na istrsko- kvarnersko-dalmatinskem ob- močju nadaljnji obstoj in razvoj ter popolno enakopravnost na področju temeljnih pravic. Spo- menico o soglasju bo Italijanska unija poslala pristojnim oblastem vseh treh republik, odobrili pa so jo na torkovem izrednem zaseda- nju v Bujah v prisotnosti pred- sednika Unije Italijanov prof. An- tonia Bormeja.

Tristranski dogovor predvide- va med drugim naslednje: zagot- oviti etnično enotnost italijanski manjšini, ki živi zdaj v dveh av- tonomnih in suverenih državah; zajamčiti ji enak juridično-ustav- ni tretina na vsem ozemlju, ki ga zgodovinsko naseljuje, dalje vse temeljne pravice ne glede na šte- vilčno razmerje in jo subjektivizi- rati; zagotoviti upravno in pro- gramacijsko avtonomijo manjšin- skim ustanovam ter institucijam, ki so vključene v javni sistem in

jih finansirajo Država oziroma občine (šolske, univerzitetne, kul- turne, znanstvene in raziskovalne ustanove), kakor tudi sredstvom množičnega obveščanja (tisk, ra- dio in televizija) ter založniškim podjetjem; zajamčiti uvedbo itali- jansčine kot uradnega, s sloven- skim oziroma hrvaškim enakop- ravnega jezika povsod tam, kjer je manjšina zgodovinsko prisot- na; vključiti italijansko narodno skupnost kot kolektiven subjekt v lastninsko reformo v Sloveniji in Hrvaški; zajamčiti posebne ob- like zaščite Italijanom v Plošti- nah in Zadru ter sprožiti postop- ek za to, da bi uživali enako stopnjo zaščite, kakršna velja na istrsko-kvarnerskem območju. Skratka: slovenska, hrvaška in italijanska vlada naj se obvežejo, da bodo z ustreznimi zakonskimi ukrepi pomagale italijanskim skupnostim, ki jih je prizadel eksodus, k ponovni strnitvi.

Spomenica o soglasju predvi- deva tudi možnost, da pripadnik italijanske narodnostne skupnosti pridobi italijansko državljanstvo, a hkrati ohrani tudi slovensko oziroma hrvaško državljanstvo.

Včeraj zjutraj na meji pri Kokovem

Tihotapcu zaplenili 4 kilograme mamila

VIDEM — Italijanski finančni stražniki so zaple- nili včeraj zjutraj na obmejnem prehodu z Avstrijo pri Kokovem na Trbiškem skoraj štiri kilograme kokaina, katerih vrednost se suče v prodaji na drqbnno okoli 4 milijard lir. Operacija je sodila v sklop preprečitve mednarodnega prekupčevanja z mamili, ki se je ravno tod zadnje čase močno razbo- hotilo. Kokain so zaplenili nekemu brazilskemu dr- žavljanu, čigar osebni podatki so še nepoznani. Moža so finančni stražniki seveda takoj aretirali in pospremili v videmski zapor, preiskavo pa vodi zdaj tolmeška sodna oblast. Mamilo je bilo skrito v dveh potovalnih torbah, ki imata štiri dvojna dna, in je bilo že lepo spravljeno v 35 najlonskih vreč- kah. Tihotapca so zasačili na brzovlaki Dunaj-Rim- Milan. To je v kratkem času že druga zajetna za- plemba mamil, saj so 5. decembra lani zaplenili skoraj 8 kilogramov kokaina. To pa samo še doka- zuje, da je postalo trbiško območje pomembno kri- žišče teh protizakonitih poslov, odkar je izbruhnila vojna na tleh bivše Jugoslavije.

■ VIDEM — Velike nemške, belgijske in holand- ske avtoprevoznike družbe smejo od 1. t. m. vse zaboynike in podobne tovore v smeri proti ozlo- ma iz nemških terminalov premikati z lastnimi sredstvi tudi na italijanskih tleh, da so le ta sred- stva registrirana v Italiji. Gre za novo ofenzivo nemške konkurence, ki bo še zaostila krizo av- toprevoznitva v Italiji.

Pismo uredništvu

SSk o našem dnevniku

TRST — Primorski dnevnik ni samo edini slovenski dnevnik v zamejstvu, temveč je tako po- membno sredstvo za obstoj in raz- voj slovenske narodnostne skup- nosti v Italiji, da je popolnoma razumljiva skrb naših ljudi in po- litičnih organizacij za njegov ob- stoj in njegovo podobo. Deželno tajništvo Slovenske skupnosti se zato vrača k tej problematiki z no- vim tiskovnim poročilom, saj so v času usodnih odločitev boljše zgodnje polemike kot kasnejši glavoboli. Odgovoriti želi tudi na izjavo Slovenske kulturno gospo- darske zveze, ki je bila objavljena v Primorskem dnevniku 29. de- cembra in ustvarja dvome o pošte- nosti in korektnosti stališč SSK.

SKGZ odgovarja na tiskovno poročilo Slovenske skupnosti, ki je bilo izdano 23. decembra (Pri- morski dnevnik ga je v skrčeni obliki objavil 28. decembra), torej pred uradnim sporočilom, ki je končno 24. decembra seznanilo našo javnost z dejstvom, da je Za- ložništvo tržaškega tiska podpi- sa-

lo preliminarno pogodbo o zalo- žniškem sodelovanju s predstavi- ki skupine Melzi; da pogodba predvideva ustanovitev nove za- ložniške hiše v solastništvu z ZTT; da bo z novim podjetjem ZTT podpisalo najemniško pogodbo za določen čas glede dnevnika; da bo ta postal vseslovenski dnevnik.

Končno smo zvedeli za nekaj dejstev, o katerih so v nekaterih neslovenskih in nezamejskih kro- gih že nekaj časa šušljali. Zaskr- bljenost za Primorski dnevnik pa ni mimo. Ni nam jasno, kakšno us- meritev naj bi ubral prenovljeni list pri nas in na matični politični sceni; koliko so resnični glasovi o podpori novemu načrtu pri neka- terih italijanskih (De Michelis?) in matičnih slovenskih politikih; za- kaj so tu potrebni odpusti usluž- bencev, v Ljubljani pa - menda - namestitve.

Skrbi nas nadalje, kolikšna bo vloga in teža italijanskih partner- jev, saj nam ni vseeno, da bodo isti krogi vplivali tako na Primor-

ski dnevnik kot na Piccolo. Še v nedeljo smo doživeli, da je dnev- nik Trieste Oggi na rotacijskih strojih Primorskega dnevnika, ki so v solašništvu italijanskih delni- čarjev, tiskal na uvodnem mestu sramotne žalitve obsojencev na II. tržaškem procesu, predsednika slovenske vlade in podobno...

Ko je marca in aprila dozorela kriza ZTT in Primorskega dnevnika, so odgovorni krogi stopili tudi do slovenske vlade. Kot smo lah- ko brali v tiskovnih poročilih, ta ni odbila svoje pomoči, vendar je zahtevala večje spoštovanje plura- lizma pri upravljanju in vodenju časopisa. Odgovorni krogi pa so, kot kaže, šli raje na pogajanja z italijanskimi podjetniki. In to kljub temu, da je parlament tudi na odločen pritisk sen. Spetiča, občutno povečal državne prispev- ke za slovenski manjšinski dnev- nik.

SSK že ves čas zagovarja stališ- če, da mora biti Primorski dnev- nik izraz vse slovenske narodnos- tne skupnosti v Italiji. To se mora poznati pri njegovi vsebini, vo- dstvu in upravi. Tak proces teče pri nekaterih drugih vsemanjšinskih ustanovah, zakaj naj bi ne zajel tudi področja medijev in gospo- darstva? Za Primorski dnevnik pa

se zdi, kot da bi šlo za zasebno lastnino in ne za zadevo vse naše skupnosti.

In tu smo pri izjavi SKGZ, ki Slovenski skupnosti očita izsilje- vanje, češ da je bila »povabljena k soupravljanju dnevnika, tako kot druge komponente našega politič- nega življenja. Poskus se je izjalo- vil,« piše dalje SKGZ, »ravno zara- di pritiskov SSK, ki je, ne da bi ponudila katero koli rešitev, za- htevala v okviru dnevnika in za- ložniške hiše vodilno vlogo, kar je za tako pluralno in raznoliko skupnost, kakršna je naša, po vsej logiki nesprejemljivo.«

Na srečanjih 30. marca in 9. ap- rila ni bilo ravno tako. Takrat je padla ponudba, da bi SSK predla- gala enega člana v novi upravni svet ZTT, ki naj bi štel po eni va- rianti sedem, po drugi pa devet članov.

Slovenska skupnost je želela, da se problem zastavi širše. Želela je najprej podrobnejše informacije o dejanskem položaju ZTT in dnev- nika, o lastništvu in o tem, kdo odloča. Dalje je postavila predlog, naj dnevnik ne bo več glasilo SKGZ, temveč vse manjšine. V ta namen naj bi imenovali jamstveni odbor treh ali petih uglednih in v

vsakodnevno politiko ne vplete- nih predstavnikov različne usme- ritve, ki naj bi kot vmesno telo med lastništvom in uredništvom bdelo nad vsemanjšinsko in plura- listično linijo časopisa, nadziralo finančni položaj in predlagalo glavnega in odgovornega uredni- ka. Glede morebitne prisotnosti v upravnem svetu ZTT smo dejali, da ni toliko stvar strank, kolikor krogov, ki so bili doslej odrinjeni od vsakega sodelovanja. Ponudbo enega mesta na sedem ali devet pa smo imeli za preskromno, ven- dar ni res, da smo zahtevali »vo- dilno« vlogo!

V upravni odbor ZTT ni vstopil nihče iz »kroga SSK«, a tudi ne iz nekaterih drugih »političnih kom- ponent«. Kaže torej, da se tudi njim ni zdelo primerno sprejemati odgovornosti brez zadovoljivih jamstev. Slovenski skupnosti je bilo takrat rečeno, da zahteva »preveč in takoj«. Kakega zbliža- nja stališč, a tudi odložitve občne- ga zbora ZTT ni bilo mogoče do- seči.

SSk pa ponavlja, da je še naprej pripravljena na razgovore pri be- lem dnevu o usodi časopisa, kate- rega usoda nam mora biti vsem pri srcu.

Avtobusna vozovnica stane od 1. januarja 900 lir

Novo leto nam je tudi tokrat prineslo tradicionalne podražitve

Prestop v novo leto se niti letos ni izneveril tradiciji, da nas ob vsem prijetnem obdari tudi z neprijetnimi zadevami. Mednje sodijo zlasti podražitve nekaterih tarif in davkov, ki so jih določili tako krajevni kot vsedr- žavni odloki.

Prvo neprijetno presenečenje je dočakalo porabnike javne prevozne službe tržaškega podjetja ACT. Avto- busna vozovnica se je namreč 1. januarja podražila za 100 lir in torej po novem velja 900 lir, medtem ko sve- ženj desetih vozniških listkov stane 8 tisoč lir. Vozovnica za dve progi velja odslej 1.300 lir, dnevna vozovnica pa 3.500 lir. Za mesečno vozovnico za eno samo avtobusno linijo je treba od po novem odšteti 23 tisoč lir, celome- sečna neomejena vožnja po vsem avtobusnem omrežju pa nas bo veljala 26 tisoč lir. Imetniki vozovnic, ki od predčerašnjim ne veljajo več, jih bodo lahko do 31. marca letos zamenjali z novimi, in sicer pri okencu pod- jetja ACT v Ul. S. Cilino 99 med 8. in 12. uro.

Drugo prav tako neprijetno presenečenje so doživeli tisti, ki so potrebovali kakšno zdravilo: tiketi na zdravila so se namreč - na osnovi določil novega finančnega zakona - od dosedanjih 40 povišali na 50 odstotkov cene zdravila. Lekarnarji pa dodajajo, da podražitev dejansko dosega celo 80 odstotkov, saj se je poleg tiketa na ceno zdravila zvišal tudi prispevek za odrezek, ki ga lekarnar pritrdi na recept. Doslej je ta prispevek znašal 1.500 lir, od 1. januarja pa se je podvojil. Preprost izračun nam tako pove, da nas na primer zavojček zdravila, ki velja 10 tisoč lir, ne stane samo 5 tisoč, ampak kar 8 tisoč lir ali celih 80 odstotkov cene zdravila.

V januarju nas poleg drugih izdatkov čaka tudi pla- čilo radijske in televizijske naročnine, ki se je od dose- danjih 142 tisoč povišala na 148 tisoč lir, medtem ko se je cestnina na avtocestnem omrežju po vsej državi pod- račila za 4 odstotke. Za 18 lir na kubični meter se je podražil tudi metan za ogrevanje, medtem ko ostale podražitve zadevajo samo določene sloje prebivalstva. Podražile se bodo namreč športne napovedi Totocalcia in Totipa, saj bo vsak stolpec napovedi igralca stal 100

Tudi vožnja z mestnim avtobusom je z novim letom dražja za 100 lir (foto Magajna)

lir več kot doslej, za 5,7 odstotka se bodo podražile licence za bare, za 30 odstotkov davek na reklamo, za kar 50 odstotkov davek za začasno zasedbo javnih povr- šin (npr. za razne prireditve, za postavitev barskih ali restavracijskih miz na pločnik itd.), medtem ko bodo po novem morali 25 tisoč lir davka plačati tudi lastniki lovskih psov, ki doslej niso bili obdavčeni.

S finančnim zakonom za leto 1992 so začeli veljati tudi novi, in sveda znatno višji katastrski količniki, zato nas bo letos prodaja, nakup ali podedovanje ne- premičnin stalo vsaj enkrat več kot doslej. Na osnovi novega odloka deželne uprave se bodo povišale tudi najemnine ljudskih stanovanj, ki bodo dražje za 6 do 7 odstotkov za tiste najemnike, ki se jim medtem niso bistveno zvišali ali znižali dohodki. Za ostale najemni- ne pa je sprememba pričakovati šele jeseni, saj se le- tavno po avgustovskem indeksu zavoda Istat.

Telefonski referendum tržaških socialistov

Ali naj Carbone vstopi v novo deželno vlado?

Tržaška PSI bo izvedla neke vr- ste referendum, ali naj Gianfranco Carbone vstopi ali ne v novo de- želno vlado, ki jo bodo po odstopu predsednika Biasuttija izvolili sredi tega meseca, najbrž na seji, ki je sklicana za 14. januar. Za to pri- ložnost so si socialisti priskrbeli pri družbi SIP dve telefonski šte- vilki (klic je brezplačen), preko katerih bodo lahko občani izrazili svoje mnenje o tem vprašanju. Tisti, ki želi, da Carbone ostane v odboru, naj zavrti številko 1678-53086, tisti, ki je nasprotnega mnenja pa ima na razpolago šte- vilko 1678-53090. Zainteresirani lahko telefonirajo do vključno tor- ka, 7. januarja. S predsednikom Biasuttijem sta, kot znano, odsto- pila tudi odbornik za prevoze Di Benedetto in podpredsednik de- želne skupščine Carpenedo (oba KD), ki bosta kot dosedanja pred- sednik kandidirala na spomladan- skih parlamentarnih volitvah.

Napoved deželnega odbornika Carboneja, da namerava odstopiti iz deželne vlade, pa še vedno buri sicer novoletno mlačne vode tr- žaške upravne politike. Kot smo poročali, je sam socialistični po- krajinski tajnik Perelli pred krat- kim javno precej ostro "okaral" Carboneja zaradi svoje namere, Carbone pa mu je preko krajevne- ga časopisja zavnil, da je vpraša- nje stolčka več ali manj v dežel-

nem odboru povsem nepomembno vprašanje v primerjavi z obvezami politike do Trsta. Prav tako Car- bone zavrača očitke, da hoče po- stati tržaški župan: če se stvari ne bodo spremenile, pravi, bo Trst ostal brez župana, kajti brez ve- čin, brez solidarnosti in brez idej bo scenarij prihodnjih upravnih volitev še bolj žalosten od doseda- njih. Čas pa ne dela v korist Trsta, meni socialistični deželni odbor- nik, kajti ritem razvoja je prehitel. Zato je treba pokazati sposobnost prireditelj cilje, obnašanja in struk- ture novim potrebam, sicer je naše mesto usojeno postopnemu propadu in torej dekadenci.

S Perellijem pa polemizira tudi član pokrajinskega tajništva in deželnega vodstva PSI Arnaldo Pittoni. Pokrajinski tajnik - pravi Pittoni v tiskovni noti - očitno po- zablja, da so vprašanja nove sesta- ve deželnega odbora in socialisti- čne prisotnosti v njem, odnos z Listo za Trst ter položaj v krajev- nih upravah v izključni pristojnos- ti strankinih vodstvenih organov in da je torej treba o teh vpraša- njih razpravljati predvsem znotraj stranke. Pittoni v svoji noti tudi javno polemizira s stališčem neka- terih tržaških parlamentarcev, ki da naj bi zgubili zaupanje v svoje lastne stranke in se zato spuščajo v osebne pobude z negotovim izi- dom.

Mesto zajelo popraznično mrtvilo

Za tujce iz nerazvitih držav so bili pretekli dnevi bolj malo praznični

Tako je bilo včeraj v našem mestu, kot bi se normalni tok življenja še ne začel. Številne trgovine, bari in drugi javni lokali so poda- ljšali počitnice do 7. januarja, turistov je bilo malo ali nič in še tisti lokali in trgovine, ki so bili odprti, so imeli bolj malo prometa.

»Sedaj se že pripravljamo na začetek raz- prodaj,« so nam povedali trgovci, predvsem tisti z oblačili in obutvami. »Prodaje niso bile za praznike takšne kot pretekla leta. In ker se moda izredno hitro menjuje, bomo začeli še nekoliko prej kot sicer z razprodajami.

Veliko je bilo javnih lokalov zaprtih že v sredo - torej na sam dan Novega leta. Nekate- ri so si sploh privoščili počitek in niso imeli odprto niti za Silvestrovo, drugi pa so svoje lokale zaprli le v sredo, proti večeru so jih zopet odprli za razne novoletne večerje.

Ker je bilo toliko govora o tem, koliko Trža- čanov bo preživelo praznike v hribih, na smu- čanju, ali drugih letoviških krajih, je navadni meščan pričakoval, da bo svoj avto v samem mestu za praznike laže parkiral. Pa ni bilo tako. Ob ulicah so bile tudi v sredo skoraj nepretrgane vrste avtov in voznik se je moral kar precej potruditi, da je našel prostor za svoje vozilo.

Tako je potekalo novo leto za nas - navadne meščane. Kako pa so te praznike preživljali številni tujci - "vukumpiraji" smo jih včasih imenovali. Za mnoge "vukumpiraje", pa Fili- pince in predstavnike drugih azijskih in afriš- kih držav, ki so se naselili v našem mestu, to verjetno niso bili prazniki. V torek, na Silves- trovo, ko so avtobusi vozili samo do 22. ure, smo se znašli v avtobusu, ki je opravljal za- dnjo vožnjo. Štirje smo bili domačini - dva v že precej vinjenem stanju, vsi ostali so bili tujci. Mnogi prodajajo preko dneva razne tor- bice, obeske, vžigalnike in drugo, drugi so za-

posleni v raznih javnih lokalih, kot pomožna delovna sila, ali pa so sploh brez dela.

»Pa kam se vozite s tem avtobusom,« smo jih vprašali. »Do remize, potem bomo izstopili, počakali, če bo šel do mesta še kak avtobus in tako preživeli del našega večera. Nekateri bodo našli prenočišče v raznih zavetiščih, dru- gi na železniški postaji, mnogi pa kar na klo- picah v Ljudskem vrtu, ob morju in še kje.«

Skoraj vsi so imeli mesečne avtobusne vo- zovnice. »V avtobusih tako preživljamo čas, ko si želimo vsaj malo počitka. Z avtobusi se vozimo od Milja, pa vse do Sestljana. Prodaja v Trstu za nas ni ugodna. Morda je bilo bolje, ko smo bili v Vidmu. Toda ljudje so še kar prijazni. Če že nič ne kupijo, nam dajo vsaj nekaj denarja, da si kupimo kaj toplega.«

»Mi imamo že svoj delokrog,« nam je pove- dal sloki mladenič iz Gabona. »V glavnem prodajamo svoje predmete okrog Trga Perugi- no, saj ne prodamo veliko. A ljudje nam vse- no pomagajo. Plačajo nam kavo, ali nam po- nudijo kaj drugega. Mi nismo vsiljivi, a tudi ljudje niso z nami neprijazni. Če bi imeli var- no prenočišče, bi še vse šlo. Tako pa prehodi- mo dneve in dneve, zvečer pa ne vemo kam in kako. In tako nam ostajajo avtobusi. Izko- ristimo njihove vožnje prav do zadnje; potem pa začnemo premišljati, kje bomo prespali.«

Bolj žalostno so bile vse te pripovedi, če- prav je bil med njimi kdo, ki se je že malo bolje znašel in ki je vedel, kje se bo tisti večer ustavil in odpočil.

»Ste si tako zamišljali svoje življenje tu pri nas,« smo jih vprašali. »Prav gotovo ne. Toda velike izbire na žalost nismo imeli. V naših državah je revščina, pa smo mislili in upali, da bomo lahko svojim doma pomagali. Sedaj se pa še mi komajda preživljamo. Srečni so tisti, ki so že našli stalno delo, a koliko nas na to še vedno zama čaka...«

NEVA LUKEŠ

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Za enoten volilni nastop levice

Spoštovani direktor

Predlog Willerja Bordona, da bi se na pri- hodnjih volitvah predstavila enotna tržaška levičarska lista, je treba resno upoštevati. Po mojem mnenju bi se ne smeli omejiti samo na skupne kandidature za senat in poslansko zbornico, ampak ta predlog razširiti tudi na Občino in Pokrajino z namenom, da bi postali vladna sila. S tem, da bi se ponovno predsta- vili volilcem posamično, je garancija, da bodo na volitvah doživele poraz vse tiste politične, družbene in kulturne sile, ki se ne prepozna- vajo v "bloku" krajevnih oblastnikov. Kar sedaj potrebujemo ni verticistični sporazum, ampak združitev včlanjenih v Demokratično stranko levice, Zelenih, pripadnikov Rete, čla- nov stranke Za obnovo komunistične prisot- nosti v Italiji, radikalcev, združenja ACLI, sin- dikalne konfederacije CGIL, ambientalističnih združenj ter združenj za varstvo živali in vseh tistih, ki delujejo na področju voluntariata, so- cialne solidarnosti, promocije miru, zaštite ci- vilnih pravic, medetničnega dialoga in ženske

■ Finančni zakon za leto 1992, ki ga je v preteklih dneh odobril parlament, priznava dokajšnje olajšave kmečkim zavarovancem prvega pasu pri plače- vanju socialnih dajatev za pokojnin- sko oziroma zdravstveno zavarovanje za leti 1991 in 1992. Patronat Kmečke zveze INAC poziva zavarovance, naj se pred poravnavo drugega obroka, ki zapade 10. januarja 1992, javijo v nje- govih uradih z odrezki že plačanih prispevkov in še ne zapadlimi položni- cami. Določenih obrovov ne bo treba plačati, za nekatere že vplačane soci- alne dajatve pa je predvidena povrni- tev na podlagi zadevne prošnje.

problemike. Potrebno je premestiti razdrob- ljenost, nepovezanost in spore, ki so privedli do naše pomanjkljive učinkovitosti, in stalno podrejenost krajevnim oblastnikom, tako znanim kot prikritim. Potrebno je ustvariti novo silo, ki naj bo istočasno politična, druž- bena in kulturna, v katero naj vstopijo ali se nanjo opirajo, ne da bi se odrekli lastnemu "pripadništvu", vsi tisti, ki bi želeli premakniti sedanja utrjena ravnovesja, zajeziiti nacionalis- tične, kampanilistične in ksenofobske težnje tega mesta, imeti na razpolago dostojnejše so- cialne storitve, več zelenega, manj onesnaže- nja, boljše zaščito naravnega, urbanega in de- lovnega okolja ter resnične pravice "držav- ljanstva". Ob stran moramo potisniti sektariz- me in personalizme, določiti nekatere pro- gramske točke, ki jih prebivalstvo močno občuti in ustanoviti občinsko listo s pomenljivi- vo žensko in mladinsko prisotnostjo. Da bi šlo za resnično odprto listo, v kateri bi lahko vsakdo prinesel svoj doprinos idej poleg las- tnih izkušenj civilne zavzetosti, sem mnenja, da je potrebno čimprej ustanoviti pripravljalni odbor, ki naj zbira prijave in finansiranja pri belem dnevu, pripravi osnutek programa in skliče javno skupščino, na katerem naj somiš- ljeniki določijo ime, simbol, vsebino in določi- jo tudi kandidate. Ne moremo izgubiti niti te priložnosti, da lahko pride do izraza in se uve- ljavi demokratični, civilni in tolerantni Trst, kot naslednik najboljše kozmopolitske tradici- je in odločen zagovarjati vlogo mostu med Italijo in srednje-vzhodno in balkansko Evro- po, v prvi vrsti pa ponovno vzpostaviti odnose prijateljstva in sodelovanja s svojim naravnim slovenskim in istrskim zaledjem. Nihče od nas ne bo tega zmogel sam: samo s skupnimi moč- mi bomo lahko nekaj pomenili.

Paolo Radivo
Združenje zelenih

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE
HIRANILNICA IN POSOJILNICA
OPĆINIE - TRST

KMEČKA IN OBRtnA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V NABREŽINI

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI NA TRŽAŠKEM

vas vljudno vabijo na

NOVOLETNI KONCERT '92

ORKESTRA OPERE IN BALETA SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE - Dirigent Lovrenc Arnič
Skladbe DONIZETTIJA, ROSSINIJA, VERDIJA, STRAUSSA ml., BIZETA, OFFENBACHA

TRST - Kulturni dom - Ul. Petronio 4, jutri, 4. januarja, ob 20.30

Vstop samo z vabili,
ki so na razpolago v tajništvih bank

Za predstave po šolah SSG prejme 28 milijonov lir

Podpora Pokrajine tržaškim gledališčem

Tržaška pokrajinska uprava je petim gledališkim ustanovam našega mesta dodelila finančno pomoč v skupni višini 180 milijonov lir. Predlog o porazdelitvi je izdelal odbornik za kulturo Raffaele Dello Russo, podpora pa se nanaša na posebne pobude namenjene mladim oziroma na repertoar gledališke sezone 1991-92. Slovenskemu stalnemu gledališču je Pokrajina namenila 28 milijonov lir za mladinske oziroma otroške predstave, ki naj bi jih ansambel predstavil na slovenskih šolah raznih stopenj.

Ostalim tržaškim stalnim gledališčem je Pokrajina namenila višje zneske. Tako je npr. Deželnemu stalnemu gledališču FJK dodelila 52 milijonov lir: ta ustanova naj bi znesek uporabila za koncerte lahke glasbe, za izvenabonmajske predstave komičnega teatra, za razne vzporedne aktivnosti in za pobude namenjene šolam.

Enak znesek, se pravi 52 milijonov lir, bo prejelo tudi občinsko gledališče Verdi. Dodelili pa so mu ga predvsem za razne promocijske koncerte, za baletne predstave po šolah, za srečanja z opernimi pevci »Uro z ...« in za predstavitve oper, ki so v letošnjem abonmaju.

Kot že rečeno, bo SSG iz tega naslova prejelo 28 milijonov lir. V obrazložitvi porazdelitve piše, da Pokrajina podeljuje omenjeni zne-

sek predvsem za dve otroški oziroma mladinski igri, ki jih je naše gledališče namenilo otrokom, ki obiskujejo vrtec, osnovno šolo in višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom. Gre za otroško igro Zore Tavčar »Ptice nočnega vrta« in za delo Maria Uršiča »Človek, ki mu pravimo igralec«.

Gledališču La Contrada je Pokrajina namenila 38 milijonov lir, s katerimi je predvsem podprla pobudo »Vabilo v teater«. Gre za poseben abonma namenjen šolski mladini in mladim, ki si lahko po zelo ugodnih cenah ogledajo šest predstav letošnje sezone. Istočasno pa naj bi odobreni znesek veljal tudi vzporednim aktivnostim, ki so prvenstveno namenjene dijakom višjih srednjih šol.

In končno podporo v višini 10 milijonov lir prejme tudi združenje »L'Armonia«, v okviru katerega sodeluje več narečnih gledaliških skupin. Združenju so namenili znesek za letošnjo gledališko sezono narečnega teatra.

Odbornik Dello Russo je ob zadovoljstvu, da je prišlo do odobritve njegovega predloga, podčrtal glaven namen tega financiranja tržaških gledališč. Gre predvsem, piše v posebnem tiskovnem sporočilu, za podporo vsem iniciativam, ki so namenjene mladim in katerih glavni namen je približati glasbeno in gledališko kulturo mladim in jo posredovati šolam.

Izšel je tik pred prazniki

Obnovljen časopis DSL Il Lavoratore

Pred kratkim je izšla prva številka obnovljenega petnajst dnevnika »Il Lavoratore«, ki ga uradno izdaja tržaška federacija Demokratske stranke levice. Odgovorni urednik je pokrajinska tajnica stranke Perla Lusa, glavni urednik pa nekdanji pokrajinski svetovalec Fabio Omero. Časopis, kot piše Stelio Spadaro, naj bi prispeval svoj delež za splošno preosnovo in obnovo tržaške levice, gostoval pa bo članke in prispevke, ki z različnih zornih kotov in gladišč obravnavajo predvsem usodo in zlasti bodočnost tržaške stvarnosti. Prva številka »Il Lavoratore« je izšla leta 1895, od srede dvajsetih let pa je bil časopis vseskozi glasilo KPI.

Nova številka petnajst dnevnika v italijanskem jeziku dokazuje, da je med DSL in Stranko komunistične prenovne, kot kaže, prišlo do razčiščenja tudi kar zadeva občil. Lavoratore in slovenski časopis Delo bosta izhajala pod okriljem Occhettove stranke (čeprav ne kot uradni glasili DSL), nova komunistična stranka pa ima že nekaj časa svoj dvojezični list »A sinistra-Na levo«, ki ga urejuje Denis Visioli. Še nerazčiščeno med strankama pa ostaja vprašanje nekaterih nepremičnin oziroma ljudskih domov, medtem ko je sedež nekdanje federacije KPI v Ul. Madonnina že nekaj časa na prodaj.

Iz brošure družbe Lloyd Triestino

Prihodnost Trsta odvisna od raziskovalnega dela

»Trst, bližnja prihodnost« je naslov brošure, ki jo je na različnih ravneh razdelila družba Lloyd Adriatico in v kateri se predvsem poudarja stvarnost, ki označuje glavno mesto Dežele kot važen center, kjer se pripravljajo študije in tehnološke izbire, kot se sicer dogaja v bolj poznanih mednarodnih centrih.

Uvodoma se v brošuri ugotavlja, kako Trst, nekdanj važno pristanišče pod habsburško oblastjo, nato pastorka italijanskih mest v povojnih časih, ko so ga nove meje potisnile v obrobje, sedaj zadobiva novo vlogo v imenu tiste mednarodne odprtosti, ki označuje te kraje, v katerih so se vedno križale razne etnije, jeziki, vere in navade. Tukaj se rojevajo in delujejo podjetja, instituti, laboratoriji in znanstveni centri, ki mesto uvrščajo med najvažnejša mednarodna znanstvena mesta. V publikaciji so opisane razne znanstvene stvarnosti, od mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru do Centra za znanstveno in tehnološko raziskovanje (pravo mestece znanosti) pri Padričah in do sinhrona.

V brošuri je govor tudi o direkcijem centru, ki je dobesedno spremenil zapuščeno področje v podjetniški center terciarnih dejavnosti. V kompenzoriju, kjer je svojčas imela sedež nekdanja tovarna strojev, se sedaj nahajajo

družbe Lloyd Adriatico, Friulia, Fincantieri, Lloyd Triestino in Sasa.

Poudarjena je tudi vloga centra BIC, to je strukture, ki v industrijski coni zaobjema preko dvajset novih podjetij z visoko tehnološko vsebino in je torej idealna stična točka med raziskovanjem in proizvodnjo, kjer se pač ideje spremenjajo v stvarnost.

V brošuri se nadalje poudarja, da je za dokončno uresničitev znanstvenih in tehnoloških struktur potrebna prometna mreža. Tako je govor o tržaških velikih prometnih povezavah, ki jih dokončujejo in ki povezujejo center mesta in pristanišče z italijanskimi avtocestami, s Slovenijo in torej z Vzhodno Evropo, poleg že obstoječega čezalpskega naftovoda, ki povezuje tržaško luko z Bavarsko in Avstrijo.

Nova številka revije

Messaggi registrati

Zadnja številka mesečnika Messaggi registrati, ki ga izdaja socialistično usmerjena zadruga Fratelli Rosselli in ki redno izhaja od junija 1990, prinaša prispevke Tržačanov, ki so se uveljavili na svojih področjih v vsedravnem ali mednarodnem merilu. Med intervjuvanci so stilist renato Balestra, izumitelj največjega "research park" ameriške atlantske obale Giorgio Bugliarello, galerist v New Yorku Leo Castelli, zgodovinar Diego De Castro, filozof Gillo Dorfles, filmski režiser Franco Giraldi, violinist Franco Gulli, pisatelj, dramaturg in kritik Tullio Kesich, top model Cristiana Cavalcante, glasbenik Lelio Luttazzi, raziskovalec na področju genetike Paolo Polani, arhitekt Erminio Smrekar in gledališki režiser Giorgio Strehler.

Mesečnik vsebuje tudi več zanimivih vesti s kulturnega, političnega in znanstvenega področja.

Z orkestrom Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane nastopa tudi basist Ivan Sancin

Novoletni koncert '92 v znamenju opere

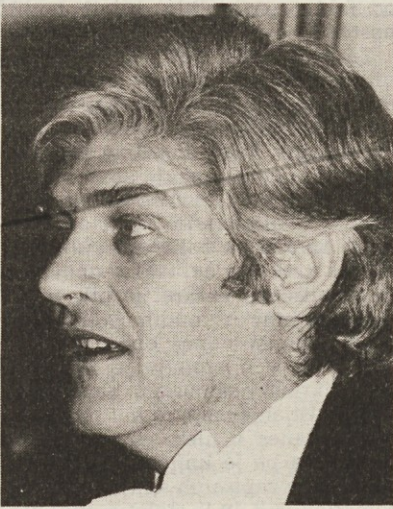
Novoletni koncerti so prijeten »vstopni« pozdrav v letu, ki se komaj predstavlja. Pri nas so glasbeno voščilo, ki je v srednjeevropskem okviru že dolgo ustaljena tradicija, pred leti povzeli slovenski denarni zavodi v Italiji. Tudi letos so se odločili, da priredijo slavnosten novoletni koncerti, ki bo na pobudo slovenskih denarnih zavodov z Goriške že nočoj v goriškem Kulturnem domu, jutri zvečer pa v organizaciji Tržaške kreditne banke, Hranilnice in posojilnice z Opčin in Kmečke in obrtne hranilnice in posojilnice iz Nabežine v tržaškem Kulturnem domu. Na letošnjem koncertu, tako v Gorici kot v Trstu, se bo pod taktirko Lovrenca Arniča predstavil orkester opere in baleta Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane. Kot pevci solisti pa bodo nastopili tržaški rojak basist Ivan Sancin, mezzosopranistka Zlatomira Nikolova in sopranistka Norina Radovan.

Običaj je tudi, da je program obeh koncertov povsem enak. Ker gre za orkester operne hiše, je izbor skladb prvenstveno namenjen operni glasbeni vrsti. Najprej bo orkester zaigral uverturo iz Rossinijeve opere Viljem Tell, nakar se bodo posamič predstavili pevci. Zlatomira Nikolova (mezzosopran) bo

odpela arijo Eboli iz Verdijevega Don Carlosa, Norina Radovan (sopran) bo predstavila arijo Olimpije iz opere Hoffmannove pripovedke Jacquesa Offenbacha, Ivan Sancin (bas) pa bo Escamillo v odlomku iz opere Carmen Georgesa Bizeta. Kot zadnjo točko v prvem delu sporeda bo gostujoči orkester predstavil enega izmed slovitih Slovanskih plesov Antonina Dvořaka.

Tudi prva skladba drugega dela je uvertura, tokrat iz znane operete Johanna Straussa jr. Netopir. Nato se bodo občinstvu ponovno predstavili pevci po istem vrstnem redu kot v prvem delu. Zlatomira Nikolova (mezzosopran) bo odpela znano Habanero iz Bizetove Carmen, sopranistka Norina Radovan bo za nekaj minut Adela iz operete Netopir J. Straussa jr., medtem ko bo basist Ivan Sancin zapel arijo Dulcamare iz opere Ljubezenski napoj Gaetana Donizettija. Sklepna točka, vsaj uradnega dela programa, pa bo uvertura iz Rossinijeve Tatinske srake.

Še enkrat opozarjamo, da je vstop na koncerta mogoč le z vabili, ki pa so večinoma že pošla. Vendar pa se lahko morebitni zainteresenti še danes obrnejo na tajništva denarnih zavodov.

Basist Ivan Sancin bo med protagonisti novoletnega koncerta, ki bo jutri zvečer v tržaškem Kulturnem domu

Na tržaški kazenski preturi slovenščina spet v ospredju

Na tržaškem sodišču bo danes slovenščina spet v ospredju. Na preturi bo namreč na vrsti proces proti F. Z.-ju, ki se bo moral zagovarjati obtožbe, da je žalil M.V.-ja. Obtoženec je še pred božičem prek svojega zagovornika odvetnika Bogdana Berdona vložil na kazensko preturo prošnjo, v kateri zahteva rabo slovenskega jezika na procesu, kot to določa 109. člen novega kazenskega postopnika. Prošnjo je priložil kopije sedmih

razsodb, ki dejansko dovoljujejo rabo slovenskega jezika na sodišču za italijanske državljane slovenske narodnosti, in to »na teritoriju, kjer živi manjšina«, kot predvideva prav znani 109. člen kazenskega postopnika. Med temi razsodbami so med drugimi razsodba ustavnega sodišča, razsodba tržaškega prizivnega sodišča in tudi zapisnik procesa na tržaški kazenski preturi, ki ga je vodil pretor Federico Frezza. Naključje je naneslo, da bo današnji obravnavi v tržaški sodni palači predsedoval prav pretor Frezza, isti, ki je 15. julija lani dovolil rabo slovenščine na sodišči (s pomočjo tolmačice je bil zapisnik te obravnave tudi v slovenščini).

Današnja sodna obravnava bi bila verjetno povsem normalna, dvojezična, če ne bi tržaški desničarski skrajneži po znanem procesu proti dvema milanskima neofašistoma zagnali vik in krik, da bi vsaj malce oprali sramoto, v katero jih je pahnili »znani« ček za milijon 750 tisoč lir, ki sta ga Milančana plačala kot odškodnino za strgano slovensko zastavo na Trgu Unità. Videli bomo, ali bo tudi tokrat zmagala pravica (do rabe slovenskega jezika).

Slovesnost ob izročitvi ključev novim stanovalcem zavoda IACP

Podpredsednik Državnega zavoda za ljudske hiše (IACP) Franco Zigrino je pred kratkim izročil prvih štirinajst ključev ravno tolikim upravičencem, ki imajo pravico do stanovanja v novem kompleksu IACP pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji. Zigrino, ki je zastopal predsednika zavoda IACP Terpina, je na krajši slovesnosti napovedal, da bodo pred 10. januarjem izročili ključe preostalim sto upravičencem. Vsega skupaj so na zemljiščih, ki so jih v glavnem razlastili domačinom, zgradili 152 stanovanj.

Zigrino je v krajšem nagovoru med drugim spomnil nove stanovalce, da so stanovanja IACP pravzaprav javna last in da jih je treba zato primerno čuvati in spoštovati, opozoril pa je tudi na nekatere težave in birokratske zaplete, ki so spremljali postopek za gradnjo stanovanj. Gradbena dela so se začela pred tremi leti.

Sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL o kontingentih bencina in ukrepih za Trst

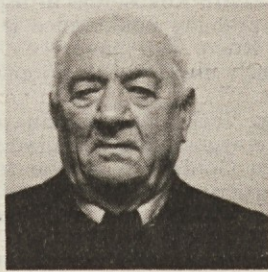
Tajništva sindikalne federacije CGIL, CISL, UIL so včeraj skupno s predstavnikom sindikalnih organizacij v odboru trgovinske zbornice razpravljala o vprašanju bencinskih kontingentov po znižani ceni. Sindikalne organizacije menijo, da bi predstavljali kontingenti za plinsko olje eno od sredstev za gospodarski razvoj prevoznega sektorja pri nas, kar naj bi imelo blagodejni učinek na promet v tržaškem pristanišču. Istočasno pa pripominjajo, da bi bil to le nadaljni delni prispevek k razvoju pristanišča samega.

Sindikalne organizacije obenem opozarjajo, da napihovanje vprašanja kontingentov plinskega olja in jokanje nad neugodno odločitvijo Rima še ne morejo rešiti ključnih gospodarskih vprašanj Trsta. Zato pozivajo parlamentarce naše dežele k enotni in odgovorni akciji, da bi obranili kontingente bencina in druge podporne ukrepe v korist gospodarstvu in zaposlitvi v Trstu, ki ju je načela jugoslovanska kriza.

Sindikalna federacija bo na eni od prihodnjih sej razpravljala o akspektih izkoriščanja sklada za bencin po znižani ceni.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče in nono

Berto Ivancič

Pogreb bo jutri, 4. januarja, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v dolinsko cerkev.

Žalujoci sin Vlado z družino in ostalo sorodstvo.

Kroglice, Maribor, Ljubljana, 3. januarja 1992

3. 1. 1991 3. 1. 1992
Leto je minilo odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Romano Daneu

Z ljubeznijo se ga spominjajo žena in hčerki z družinama.

Maša zadušnica bo danes, ob 18. uri. Prosek, 3. januarja 1992

Novinarji Furlanije - Julijske krajine se presunjeni pridružujejo bolečini svojcev ob nepričakovani izgubi kolega

SERGIA MILICA

V občini Devin-Nabrežina

Razpis natečaja za prevajalca

Občina Devin-Nabrežina razpisuje javno selekcijo za enoletno namestitev prevajalca - 6. funkcionalna kvalifikacija. Prošnje je treba predložiti na prostem papirju najkasneje do 11.30 dne 14. januarja 1992.

Za morabitna pojasnila se zainteresenti lahko obrnejo na Urad za osebje Občine Devin-Nabrežina.

TPPZ Pinko Tomažič se pripravlja na koncert ob 20-letnici delovanja

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič se, s svojim orkestrom, recitatorji in pevci, že pripravlja na slavnostni koncert, s katerim bo v marcu praznoval 20-letnico svojega obstoja in delovanja s skoraj 500 koncerti doma, v raznih krajih Italije, v matični domovini, pa še v Avstriji, v Moskvi in Peterburgu itd.

Prva vaja bo že 10. januarja zvečer v domu v Bazovici. Potrebno bo veliko vaj, da bodo pevci (če so zdravi vsi, jih je še vedno okrog 90), orkestraši in recitatorji pripravili nastop, ki bo vreden te obletnice. Na njej bodo namreč počastili tudi 45 let neprekinjenega glasbenega delovanja neumornega in vedno zagnanega dirigenta Oskarja Kjudra.

Za to priložnost bo zbor pripravil fotografsko in dokumentarno razstavo o vseh najpomembnejših etapah svojega delovanja; poseben odbor pa že pripravlja gradivo za brošuro, ki bo posvečena obema obletnicama.

Medtem ko vodstvo zbora že sedaj vabi vse svoje prijatelje, somišljenike, bivše borce, pa tudi sicer napredne ljudi, slovenske in italijanske narodnosti, na ta slavnostni koncert, želi voščiti vsem svojim podpornim članom, prijateljem, ljubiteljem partizanske in borbene pesmi vseh narodov v boju za svobodo ter pevcem, njihovim družinam, orkestrašem, recitatorjem - torej vsem, veliko sreče in zdravja v novem letu.

»Marsikaj slabega in hudega je svet doživel v tem letu, od katerega smo se komaj poslovili. Toda v nas je veliko optimizma in vere v vse tiste ljudi, ki si želijo mir in svobodo vseh. To so bili naši ideali v tistih težkih časih, ko je šlo za biti ali ne biti in ki ostajajo naši ideali tudi danes. Naše borbene in partizanske pesmi so peke in še pojejo prav o tem - o veri človeka v boljši, pravičnejši svet, svet brez mržnje in sovraštva. Tako želimo peti in nastopati z našim zborom še naprej,« nam je dejal Oskar Kjuder. (nl)

Ekskurzija dijakov srednje šole Ivan Cankar Poučen izlet na Kras

Prejeli smo s prošnjo po objavi:

Pred kratkim smo se dijaki I. a, I. b in II. razreda Srednje šole Ivana Cankarja v spremstvu profesorjev odpravili na ekskurzijo po Krasu.

Najprej smo si ogledali kmetijo Žigonovih v Zgoniku. Gospod Žigon nam je povedal, da se oni ukvarjajo z govedorejo, vinogradništvom in deloma s cvetličarstvom. V hlevu imajo deset glav živine, krave in telčke. Vsaka krava daje dnevno približno dvajset litrov mleka, ki ga prodajajo Zadrugi kraški mlekarji. Krave pasejo od maja do septembra, krmijo pa jih s sirkovo moko, senom in krmilom: količina pa je odvisna od živali do živali. V hlevu smo videli, da ima vsaka krava tablico s imenom, datumom rojstva in datumom oploditve. Sploh je ta hlev nekakšen hotel za krave, saj so stene prepletkane, tla tlakovana s ploščami, vgrajen pa je tudi trak, ki odstranjuje odpadke in jih odvaža na gnojšče. Krave so prave gospe!

Seveda pa je težko živeti samo od mleka, ker je odkupna cena nizka in prodaja omejena. Danes se na Krasu najbolj ukvarjajo z vinogradništvom: vino prodajajo na osmicah in tudi gostilničarjem, vendar ti kupujejo predvsem črna vina. V glavnem uspevajo teran in refošk, malvazija, garganija in sovinjon. Na Žigonovi kmetiji imajo kakšnih 5000 trt. Seveda skušajo vinogradništvo čim bolj posodobiti, čeprav je treba biti previden pri škropljenju, ker je škodljivo. Sodi so le redko iz lesa, pač pa iz jekla ali cementa, ker se les prej pokvari. Na Krasu uspevata tudi cvetličarstvo in jajčereja, a sta v primerjavi z vinogradništvom manj razviti. Kokošereja ni uspešna zaradi prehude konkurence iz Furlanije. Krave redi povprečno samo en kmet v vsaki vasi, v Zgoniku pa še trije.

Druga točka na sporedu je bil ogled prazgodovinskega gradišča v Repniču. Gradišče je naselje, zgrajeno na griču in obdano z visokim zidovjem, da bi se naši predniki bra-

nili pred sovražniki in pred burjo. V tržaški okolici je približno dvajset gradišč; znani sta tudi gradišči v Samatorci in Slivnem. Dežela še ni poskrbela, da bi zemljišče odkupila in gradišče v Repniču uredila za ogled, tako da je danes ograjeno in težko dostopno, kar je velika škoda.

Spet smo se vkrcali v avtobus, tokrat, da bi si ogledali »javo« Petrovico, ki je zelo stara. Pred kratkim so v njej še delali na roko, s »špico in macuelo«, kot nam je pojasnil gospod Škabar; zdaj pa pri delu uporabljajo stroje. Ko je bil Trst še pod Avstrijo, se je marmor, ki ga lomijo tu blizu Repna, imenoval »mušec«, Italijani pa mu pravijo »fior del mare«, ker ima morsko podlago s školjkami. Zaradi njegove odpornosti ga uporabljajo predvsem za zunanje dele stavb: iz njega je bilo zgrajeno tudi sodišče v Budimpešti, ki je staro kakih sto let. Pred vojno so v tem kamnolomu umrli trije delavci, od takrat pa ni bilo drugih hudih nesreč.

Zadnja točka naše ekskurzije so bili izviri reke Timave v Štivanu. Reka Timava izvira pravzaprav pri Ilirski Bistrici, pod Snežnikom, kjer se imenuje Reka. Ponikne v Škocjanskih jamah in pride spet na dan v Štivanu kot Timava ter se nato kmalu izliva v morje. Pri tistem izviru, ki smo si ga bolj ogledali, stoji gotška cerkva sv. Ivana, obdana s pokopališčem; večkrat je bila porušena, zadnjič v hudih bojih med prvo svetovno vojno, obnovljena pa leta 1955. V 6. stoletju je tu nastal benediktinski samostan, pomemben za pokristjanjevanje in kot romarska točka: danes o njem ni več sledu, ohranjena pa je knjiga evangelijev, v kateri je zapisanih kakih 280 imen romarjev iz 8. in 9. stoletja, tudi slovanskih. Po pravici povedano, sem bila nad Timavo in njeno okolico razočarana, ker se mi je vse zdelo precej zanemarljivo in onesnaženo. Vsekakor pa: sončen, zanimiv in poučen dan!

Alja Hrvatič, II. razred

Slavje trebenskih 50-letnikov

Letniki 1941 iz Trebč smo praznovali svojih 50 let na povsem neobičajen način in praktično skozi vse leto. Že spomladi smo se množično udeležili izleta vseh kraških 50-letnikov. 29. septembra, na dan 45-letnice postavitve spomenika padlih za svobodo, smo že v zgodnjih jutranjih urah prvi počastili vaše padle, med katerimi sta bila tudi očeta dveh slavljencev, položili smo jim venec rdečih nageljnov.

Dan je bil natrpan. Po sprejetju prapora - spominke knjige, poslušanju voščilnih besed lanskih 50-letnikov ter ob pesmi zbranih vaščanov, smo se ganje- ni podali v cerkev, kjer smo prisostvovali sv. maši. Po končanem obredu smo se spomnili na umrle letnika Dorinota in Marinota ter bivišega g. župnika Rozmana. Kosilo nas je čakalo v bližini Čedad. Razposajani in veseli smo se vrnili domov v poznih večernih urah. A to ni še vse. Proti koncu leta smo bili trebenski neugnani 50-letniki primorani gostiti še svoje soproge in smo to storili sredi decembra v Merčah pri Sežani.

Lidija Kralj - Furlan

Koncert za mir tokrat na pobudo Turistične ustanove

Tudi v našem mestu se nadaljuje niz pobud, s katerimi organizatorji opozarjajo na neovrgljiv pomen miru; z njimi pa istočasno skušajo pripomoči k ustavitvi vojnih žarišč na ozemlju bivše Jugoslavije. Med sredstvi, ki se jih tudi pri nas razne organizacije in posamezniki še najraje poslužujejo, je koncert: tokrat ga prireja Tržaška turistična ustanova pod pokroviteljstvom deželne uprave Furlanije-Juljske krajine.

»Koncert za mir«, kakor se uradno imenuje, bo v nedeljo, 5. januarja ob 11. uri v dvorani muzeja Revoltella, Ul. Diaz 27. Na njem bo nastopila skupina »I Cameristi di Alpe Adria«, ki bo izvajala skladbe Vivaldija, Boccherinija in Mozarta. Skupino vodi Romolo Gessi, kot solisti pa bodo nastopili Alessandra Carani, Anja Wobak, David Stefanutti, Enrico Bronzi in Luisa Sello.

Organizatorji opozarjajo, da je vstop na koncert prost, do zapolnitve razpoložljiv mest seveda.

gledališča

Gledališče ROSSETTI

Od 9. do 11. januarja bo na sporedu predstava izven abonmaja LA COMME-DIA DA DUE LIRE v izvedbi gledališke skupine A.D.I.G.I. Nastopajo Paolo Rossi, David Riondino in Lucia Vasini. Za predstavo je veljavna Cartateatro 2, za abonentne popust. Izkaznice niso veljavne. Predprodaja vstopnic pri blagajni UTAT v Pasazi Protti.

Gledališče VERDI

Opera in baletna sezona 1991/92
V četrtek, 9. januarja, ob 20. uri (red A) premierska predstava baletne pravljice COPPELIA. Nastopali bodo Oriella Dorella, Marc Renuard in Marina Nossowa. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi z naslednjim urnikom: 9-12, 16-19.

La Contrada - Gledališče Cristallo

Od 18. januarja bo gostovala gledališka skupina Rancia s predstavo A CHORUS LINE.

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 Billy Bathgate - A scuola di gangster, r. Robert Benton, i. Dustin Hoffman, Nicole Kidman.
EXCELSIOR - 15.00, 22.15 Terminator 2 - Il giorno del giudizio, i. A. Schwarzenegger.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.00, 22.00 I soldi degli altri, i. Danny De Vito, Gregory Peck.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Vacanze di Natale '91, kom., i. C. De Sica, A. Sordi, E. Greggio.

NAZIONALE II - 15.30, 22.15 Le comiche 2, i. P. Villaggio, R. Pozzetto.

NAZIONALE III - 15.45, 22.15 Donne con le gonne, r.-i. F. Nuti, i. Gastone Moschin.

NAZIONALE IV - 15.50, 22.15 Donne con le gonne, r.-i. F. Nuti, i. Gastone Moschin.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Robin Hood, il principe dei ladri, pust., i. Kevin Costner.

MIGNON - 15.00, 22.00 Bianca e Bernie nella terra dei canguri, risani film, prod. Walt Disney. Po filmu bodo predvajali risanko Il principe e il povero.

EDEN - 15.30, 22.10 Le grandi labbra di mia zia, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.10 Johnny Stecchino, i. Roberto Benigni.

LUMIERE - 15.30, 22.15 Thelma & Louise, r. Ridley Scott, i. Susan Sarandon, Geena Davis.

ALCIONE - 16.30, 22.00 Fino alla fine del mondo, r. Wim Wenders, i. William Hurt, Solveig Dommartin, Jeanne Moreau.

RADIO - 15.30, 21.30 Confessioni di una porno infermiera, porn., □□

razstave

V TK Galeriji je na ogled razstava STARE GRAVURE - Naša dežela, mesta in gradovi.

V Studiu Bassanese - Trg Giotti 8 - je do sobote na ogled razstava slikarja FRANCA ANGELIJA. Razstava je odprta od 17. do 20. ure.

Na gradu sv. Justa - Bastione fiorito - bo do 12. januarja odprta razstava "EXCURSUS: novant'anni di Novecento", ki jo prireja tržaški krožek Jacques Maritana. Urnik: ob delavnikih od 10. do 16. ure in ob praznikih od 10. do 13. ure; zaprto za božič in novo leto. Vstop je prost.

V galeriji Le Caveau - Ul. Sv. Frančiška 51/a - bo do 6. januarja odprta skupinska božična razstava.

V galeriji Cartesius je do 9. januarja 1992 na ogled skupinska razstava risb, grafik in skulptur. Urnik: 11-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11-13.

V studio Tommaso bo do 8. januarja odprta razstava skulptur in risb EDGARDA ABOZZO. Na ogled je od torka do sobote od 17. do 20. ure.

V naravoslovnem muzeju bo do 19. januarja na ogled razstava IPOGEA 91, podzemeljske lepote Krasa. Urnik: od torka do petka od 9. do 13. ure, ob sobotah in nedeljah 9-13 ter 15-19. Vstop prost.

V muzeju Revoltella bo do 30. marca 1992 na ogled razstava "Mito sottile - Slikarstvo in kultura v mestu Sveva in Sabe".

V novi galeriji Art Galley pri Sv. Jakobu, v Ul. S. Servolo 6, do bo 11. januarja na ogled razstava skulptur in grafik IMAGES 1991. Razstavo so organizirali "Amici di S. Giacomo", izkupiček pa bo namenjen Združenju za boj proti levkemiji.

V tržaški občinski galeriji - Trg Unità 4/1 - je na ogled razstava TRST: ODISEJEVO MESTO (Tržaška leta Jamesa Joyceja). Razstava je odprta do 12. januarja po običajnem urniku. Za novo leto zaprto. Vstop prost.

koncerti

Società dei concerti

Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 20. januarja 1992 ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil duo A. Cappelletti in B. Bekhterev.

Gledališče Verdi

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic za izredni koncert izven abonmaja MAURIZIA POLLINIJA, ki bo v četrtek, 30. januarja 1992 ob 20.30 v gledališču Verdi. Na sporedu bodo Debussyjeve in Beethovnovske skladbe. Koncert bodo ponovili v začetku prihodnjega leta v Milanu in v New Yorku.

V Auditoriumu Muzeja Revoltella, Ul. Diaz 27, bo v nedeljo, 5. januarja, ob 11. uri na sporedu KONCERT ZA MIR v izvedbi Komornega orkestra Alpe Jadrana. Na programu Vivaldi, Boccherini in Mozart. Nastopali bodo solisti Alessandra Carani, Anja Wobak, David Stefanutti, Enrico Bronzi in Luisa Sello, dirigent Romolo Gessi. Vstop prost.

Ivano in Sergija Stančiča je razveselil prvorojenček

IVAN

Ob prijetnem družinskemu dogodu čestitajo mami in očetu, kapetanu Bora Agrimpexa, soigralci, trener in vodstvo. Malemu Ivanu na novi življenjski poti pa obilo zdravja in sreče.

razna obvestila

Tržaška knjigarna obvešča cenjene odjemalce, da bo s 1. januarjem poslovala po sledečem urniku: od torka do sobote od 8.30 do 13. ure ter od 15.30 do 19. ure.

Fotokrožek Trst 80 obvešča, da bo prvo srečanje v letu '92 danes, 3. januarja v Gregorčičevi dvorani ob običajni uri.

čestitke

V Šklednu praznuje danes 70. rojstni dan dragi oče RADO. Še mnogo zdravja in sreče v nadaljnji življenjski poti mu želim Renzo in Kallopi.

razne prireditve

V cerkvi sv. Pelagija pri Sv. Ivanu bodo do 6. januarja na ogled jaslice, ki so jih postavili mladi slovenski umetniki: Dominik Šolar, Tomaž Kolarič in Anastazija Korsič.

KD Vesna prireja v ponedeljek, 6. januarja, ob 17. uri v Domu A. Sirka NOVOLETNI KONCERT. Sodelujejo dekliki in moški zbor Vesna ter domači ansambel Black Birds. Vabljeni!

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1148,40	1090.—
Nemška marka	756,60	748.—
Francoski frank	221,50	218.—
Holandski florint	671,54	660.—
Belgijski frank	36,742	35,50
Funt šterling	2155.—	2120.—
Irski šterling	2009.—	1980.—
Danska krona	194,38	190.—
Grška drahma	6,537	6,30
Kanadski dolar	995,50	950.—
Japonski jen	9,257	8,80

včeraj - danes

Danes, PETEK, 3. januarja 1992
GENOVEFA

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.33
- Dolžina dneva 8.47 - Luna vzide ob 6.40 in zatone ob 15.12.

Jutri, SOBOTA, 4. januarja 1992
ANGELA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,7 stopinje, zračni tlak 1039,1 mb raste, brezvetrije, vlaga 83-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luisa Mazzotta, Alessandro Bertoia, Elisa Tommasoni, Luca Colautti, Linda Paoletti, Alessia Ligotti, Caterina Caramuta, Massimiliano Novak, Federica Porro, Elisa Artuzato.

UMRLI SO: 67-letna Dragica Morgan, 61-letni Giuseppe Gatti, 63-letna Elisa Berich, 87-letna Giuseppina Furlani, 70-letna Spartana Iaconcig, 84-letni Giovanni Stocovaz, 82-letna Idalia Polli, 84-letna Amalia Tedesco, 86-letni Bruno Mrdali, 91-letna Giuseppina Sami, 79-letna Maria Ulgicari, 51-letna Nella Marassi, 83-letna Irene Della Martina, 65-letni Bruno Cozina, 21-letni Mauro Prasel, 71-letna Pierina Merigioli, 83-letna Stefania Pozar, 80-letni Romano Bello, 86-letna Teresa Lena, 89-letna Giuseppina Debellis, 82-letna Osvalda Cerioici, 82-letni Carlo Turina, 79-letna Anna Marelli, 77-letni Luigi Mosetti, 80-letni Giuseppe Fontanot, 84-letni Nicolò Vidali, 95-letni Giovanni Sandri, 69-letni Armando Fabbro, 88-letni Antonio Cuccagna, 81-letna Anna Antonini, 87-letna Giorgina Roszler, 51-letni Leandro Marinelli, 80-letna Elvira Bortolato.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 30. decembra 1991 do nedelje, 5. januarja 1992

Normalen urnik lekarn:
8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Garibaldi 5 (tel. 726811), Trg Valmaura 11 (tel. 812308), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 5, Trg Valmaura 11, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 (tel. 364330).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Danes bi praznoval 36. rojstni dan naš predragi Gabrijel Husu s Proseka. Ob tej priliki darujejo starši 50.000 lir za FC Primorec.

V spomin na Marijo Milič vd. Škabar darujeta Mario in Ivanka 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Proseku in 50.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na Justino Bizjak daruje Silva Kodrič 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Lojzko Milič vd. Ščuka daruje družina Kodrič 40.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Doro Pavletič vd. Bercé daruje Silva Kodrič 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Ob 8. obletnici smrti (5.1.1992) moža in očeta Josipa Cibica darujeta žena Tončka in sin Silvano 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB iz Križa.

Ob priliki praznikov darujeta Breda in Ladi Lozar 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB iz Križa.

mali oglasi

PRODAM ritmo 105 TC, črne barve, letnik '81. Tel. ob uri obehov na tel. št. (0481) 78052.

PRODAM diatonično harmoniko. Tel. (0481) 391209.

NUDIM pomoč na domu enkrat ali dvakrat tedensko. Tel. 229574.

STANOVANJE v središču Opčin dajemo v najem za urad. Tel. 421508 od 13. do 13.30.

AVTOMOBIL Fiat 126 v dobrem stanju prodamo za 800.000 lir. Telefon 421508 13. — 13.30.

FIAT 126 prodam, prevoženih 32.000 km. edina lastnica. Telefon 231355 ob večernih urah.

2. 1. 1992

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Čedad 0432/730-314

O zadevi pripravljajo film, ki vzbuja veliko pričakovanje

Ko je FBI škilil pod odeje

NEW YORK - Koliko »velikih bratov« je bilo v povojni zgodovini. Najbrž precej. Vsem ni uspelo pogojevati življenja podložnikov kot »junaku« Orwellovega romana, po svojih močeh pa so le skušali vedeti o ljudeh vse, kar bi jim omogočilo, da jih ob potrebi »prepričajo«, naj ravnajo na način, ki je v interesu države.

Med tiste, ki so z užitkom igrali vlogo »velikega brata« nedvomno sodi tudi J. Edgar Hoover, ustanovitelj ameriške zvezne policije FBI, ki je telo vodil vse do svoje smrti leta 1972. V boju proti kriminalu ima FBI nedvomno precej zaslug, na drugih področjih pa tudi precej madežev. Tako izhaja iz knjige Curta Gentryja »J. Edgar Hoover: the man and his secrets«, iz katere naj bi v kratkem posneli film. Med drugim je Hoover odredil preiskavo o spolnih navadah velikih ameriških zvezdnikov. V dosjeih, ki jih Gentry objavlja v svoji knjigi, je med drugim zapisano, da »ima Peter Lawford razmerja z ženskami in moškimi«, »da je Marilyn Monroe imela občasno lezbično razmerje z žensko ruskega porekla«, da je »Elvis Presley imel nebrzdano spolno življenje«. Včasih se je v poročilih spolnost splestala s politiko kot v primeru Marilyn Monroe (na sliki) in njene razmerja s predsednikom Kennedyjem.

Ostaja vprašanje, čemu je Hoover zbiral to gradivo. Odgovori so zelo različni, Gentryjeva knjiga pa je dokaz, da se stara igrice prepletanja spolnosti in politike in izkoriščanja teh informacij v ne kristalno čiste namene ponavlja. Kot se ponavlja skoraj morbozno pričakovanje za to, kako bodo sedaj v filmu znali povzeti nedvomno spotakljivo gradivo.

Vodstvo Fininvesta skuša sedaj minimizirati zadevo

Goljufija v neposrednem televizijskem prenosu

RIM - Lani so zadevo prijaviли sodišču, letos pa se, kot kaže, sodnikom ne bo treba ubadati z vprašanjem, kdo je lahko izdal tekmovalcem pravilne odgovore za kviz. Pri Fininvestu namreč skušajo minimizirati problem goljufije v neposrednem televizijskem prenosu zadnji dan lanskega leta. Med opoldansko odajo Enrice Bonaccorti *Non è la RAI* je namreč neka tekmovalka pravilno odgovorila na vprašanje z »velike križanke«, še preden ji je voditeljica postavila vprašanje.

Bonaccortijeva je takoj reagirala, prekinila telefonski pogovor s tekmovalko in v neposrednem prenosu dala duška svojemu gnev. Novinarjem, ki so jo po dogodku oblegali, pa je obljubila, da »bom šla do kraja«. K temu jo spodbujajo tudi številni prijatelji in znanci, ki so jo pohvalili zaradi hitre reakcije in ki jo silijo, naj zahteva poglobljeno preiskavo. Toda vodstvo postaje Canale 5 je drugačnega mnenja in skuša uti-

šati odmevnost dogodka. Paolo Vasile, ki je odgovoren za Fininvestovo proizvodno središče v Rimu, je precej skeptičen glede hipoteze, da bi kdo iz studia nadpoprečno pripravljeni tekmovalki sugeriral odgovore. »Mehanizem selekcije tekmovalcev je dovolj zapleten,« je menil Vasile, »da prepreči možnost goljufij. Imena tekmovalcev, ki jih nato neposredno kontaktiramo, izžreba namreč notar. Skoraj neverjetno je zato, da bi tekmovalka iz Viterba imela dovolj časa, da bi stopila v stik s kom v studiu, ki bi ji lahko izdal pravilne odgovore.«

»Italija je država goljufij, zato dogodek ne bi smel presenečati. Tolaži lahko le dejstvo, da gre v tem primeru za dokaj zabavno goljufijo,« je dokaj filozofsko zaključil Vasile.

Podoben incident se je pri Fininvestu pripetil lani med oddajo Telemike, ko je tekmovalka imela listke z napisanimi odgovori.

Koncert za mir z orkestrom Alpe Adria

V avditoriju Muzeja Revoltella bo v nedeljo **Koncert za mir s Komornim orkestrom Alpe Adria**, ki je debital pred letom dni v Palači Ferdinando. Orkester sestavljajo najbolj obetavni mladi glasbeniki s področja Alpe Jadran in je v zadnjem letu požel že nekaj lepih uspehov v raznih mestih tega področja. Nastal je na pobudo tržaškega glasbenega združenja Aurora Ensemble in milanske akademije Ambrosiana. Skoraj vsi mladi glasbeniki so nagrajenci mednarodnih natečajev ali dobitniki nagrad na uglednih mednarodnih tekmovanjih. Solisti v orkestru so Alessandra Carani, Anja Wobak, David Stefanutti, Enrico Bronzi in Luisa Sello. Pod vodstvom prav tako mladega tržaškega dirigenta Romola Gessi bo orkester na nedeljskem koncertu izvajal skladbe Vivaldija, Boccherinija in Maozarta. Koncert (na katerega bo vstop brezplačen) prireja tržaška ustanova za turistično promocijo.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Unomattina
10.05 Gospodarstvo
10.25 Nanizanka: Supernonna
11.00 Kratke vesti iz Milana
11.05 Nan.: Benvenuto sulla Terra, sledi vreme
12.00 Variete: Piacere Raiuno, vmes kratke vesti
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Variete: Piacere Raiuno
14.30 Otroški varjete
15.00 Dokumenti: Arthur Rimbaud 1991
16.00 Mladinski variete: Big!
18.00 Kratke vesti
18.05 Variete: Fantastico bis
18.40 Dok.: Kvarov svet
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.40 Film: Baby - Il segreto della leggenda perduta (fant., ZDA 1985, r. B.W.L. Norton, i. William Katt, Sean Young)
22.20 Nan.: Hitchcock - Il tesoro di Kandinsky
22.45 Dnevnik
23.00 Opera: Il barbiere di Siviglia (2. del)
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Rubrika opolnoči
0.50 Dok.: Lombardija
1.20 Film: Mai gridare al lupo (pust., ZDA 1983)

RAI 2
6.55 Nanizanke in risanke
8.45 Ne samo o kmetijstvu
9.00 Nanizanka: Lassie
9.25 Variete: Cirkus v svetu
10.10 Film: Indimenticabile Heidi (kom., ZDA 1968)
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Gospodarstvo, rubrika o medicini in vreme
13.50 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.35 Rubrika o lepoti, Kronika v živo in Diogenes
17.15 Tednik o ženski problematiki in kratke vesti
17.30 Rubrika o košarki
17.55 Glasba: Rock café
18.05 Dnevnik in šport
18.20 Nanizanka: Miami Vice
19.05 Nadaljevanka: Beautiful
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: I fatti vostri (vodi F. Frizzi)
23.15 Nočni dnevnik
23.30 Vreme in horoskop
23.35 Glasba: Rock café
23.40 Filmske novosti
23.50 Film: Notte d'estate con profilo greco - occhi a mandorla e odore di basilico (kom., It. 1986)
1.25 Film: Fascino (1944)

RAI 3
10.40 Film: Fatalità (dram., It. 1946, r. G. Bianchi, i. Amedeo Nazzari)
12.00 Vesti iz Milana
12.05 Film: Io non protesto, io amo (kom., It. 1968, i. Caterina Caselli)
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Dok.: Mladi v demokratični Italiji, 15.15 Nepoznana Korzika
15.45 Šport: dresura, 16.15 atletika, 16.30 boks
17.00 Popoldanska oddaja na tretji mreži
17.45 Pregled tujega tiska in televizije
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.45 Derby in vreme
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Varieteja: BlobCartoon, 20.05 Blob
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto?
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Film: L'ultima onda (dram., Avstral. 1977, r. Peter Weir)
0.30 Dnevnik in vreme
0.55 Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1
7.50 Video strani
8.00 Počitniški program: Lutkovna igrice, 8.50 film Vincent in jaz (Kan.)
10.30 Euroritem (pon.)
10.50 Nadaljevanka: Po kateri poti domov (pon.)
11.30 Dok.: Harold Lloyd
13.25 Poslovne informacije
13.30 Dnevnik
13.40 Film: Greh Harolda Diddlebocka (kom.)
15.05 35 let z Avseniki
16.00 Burleska: Priseljenec (Charlie Chaplin)
16.30 Poročila
16.35 Odaja za otroke: Tok Tok, 17.45 Zlati prah
17.50 Nad.: Daljna dežela
18.40 Risanke in Napovednik
18.55 Dok.: Divji svet živali
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Forum
20.20 Nad.: Trgovina z mamilami
21.15 Svet v letu 1991
22.00 Dnevnik, vreme, šport
22.25 Napovednik
23.30 Sova, vmes nanizanka Pri Huxtablovih, nad. Škorpionov obroč in film Smrtonosno orožje (dram., ZDA 1987, r. Richard Donner)
1.30 Video strani

TV Koper
13.00 Športne oddaje
14.40 Nadaljevanki: Rayanovi, 15.20 Amandoti
16.00 TV Novice - Oseščici
16.10 Otroški program Čarobna svetilka, vmes risanke Baba Malu
16.30 Glas. oddaja: Juke box
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 TVD Vsedanes
19.25 Nadaljevanka: Rayanovi
20.30 Zgodovina Pop glasbe
21.00 Aktualno: Globus
21.30 Nad.: L'uomo di Sheldford (12. del)
22.20 TV dnevnik
22.30 Nanizanka: Sodelavci
23.20 Športna rubrika

TV Slovenija 2
15.35 Glasba skozi čas
16.35 Sova, vmes nad. Škorpionov obroč in Življenje Josephine Baker
18.40 Euroritem (22. del)
19.00 Klasika in Napovednik
19.30 TV Dnevnik ZDF
20.05 Alternativni program: Studio City
21.35 Oči kritike
22.25 Peter's Pop Show
23.30 Program HTV in Yutel

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Radijska priredba: Odiseja; 11.45 Priljubljene melodije; 12.00 Bela pravljica; 12.30 Lahka glasba; 12.40 Božične pesmi: MePZ Frančišek Borgia Sedej; 12.50 Orkestri; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti - Od Milj do Devina; 15.00 Zvočne kulise; 15.30 Portreti in srečanja; 15.45 Orkestri; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.00 Radio Ga-Ga; 8.15 Obvestila; 8.30 Dnevnikov odmev; 10.45 Spot; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Do trinajstih; 13.20 Obvestila; 14.10 Pregled tiska; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna; 17.00 Studio ob 17.00; 18.30 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovincem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.00 Literarni nokturno; 23.15 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevnik pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dožodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 JS Digital predstavlja Klasiko; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Slovenija; 23.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Politika in aktualnosti; 11.30 Spomin iz Italije; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popolndne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Studio 12; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja, Dobro jutro z Majdo; 20.00 Mix Time.

CANALE 5
7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanki: I Robinson, 9.00 Denise
9.35 Film: Un pizzico di follia (kom., ZDA 1954, r. Norman Panama, i. Danny Kaye, Mai Zetterling)
11.50 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi)
12.40 Canale 5 News
12.45 Variete: Non è la RAI (vodi Enrica Bonaccorti)
14.30 Risanke: Willy Coyote, Duffy Duck, Titti in Silvestro
16.00 Otroški variete
18.00 Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno), 19.45 Il gioco dei 9, vmes (19.40) News
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: Bellezze sulla neve (vodita Claudio Lippi, Sabrina Salerno)
22.45 Variete: Rivediamoli
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News
1.20 Striscia la notizia
1.35 Nanizanka: New York, New York
2.25 Nanizanke non stop

RETE 4
8.00 Nanizanke: Strega per amore, 8.30 La Tata e il professore, 9.00 Tre nipoti e un maggiordomo, 9.35 Cinque ragazze e un miliardario
10.35 Kviz: Cari genitori
11.35 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.45 Nadaljevanka: Sentieri, 14.40 La mia seconda madre
17.00 Nan.: La ragazza del circo (i. F. Carillo)
17.50 TV4 Vesti
18.50 Kviz: Gioco delle coppie
19.30 Variete: E' festa (vodi Giorgio Mastrota)
20.30 film: Avventura nel grande Nord (pust., Nem. 1988, r. A. Gudmundsson, i. Lisa Harrow, Luc Merenda)
22.50 Variete: Buona Sera (vodi Amanda Lear)
23.30 Film: Quando la moglie è in vacanza (kom., ZDA 1955, r. Billy Wilder, i. Marilyn Monroe)
1.35 Nan.: Marcus Welby
2.40 Nanizanke non stop

ITALIA 1
6.30 Otroška oddaja in vreme
8.30 Odprti studio
9.05 Nan.: SuperVicky - Il gruppo rock, 9.30 Chips, 10.30 Magnum P.I.
11.30 Odprti studio
11.45 Varieteja: Mezzogiorno italiano, 13.45 Benny Hill Show
14.15 Film: Il nido dell'aquila (pust., ZDA 1987, r. Philippe Mora, i. Kathleen Turner, Rutger Hauer)
16.30 Nan.: Il mio amico Ultraman - Uno contro uno, 17.00 A-Team
18.00 Variete: Mondo Gabibbo, nato vreme
18.30 Odprti studio
19.00 Nanizanka: MacGyver - La terra degli Amish
20.00 Variete: Benny Hill Show
20.30 Film: Come ti ammazzo un killer (kom., ZDA 1983, r. Michael Ritchie, i. Walter Matthau)
22.30 Film: Nightmare 4 - Il non risveglio (srh., ZDA 1988, r. Renny Harlin, i. Robert Englund)
0.30 Odprti studio in šport
1.05 Nočni spored

ODEON
13.00 Risanke
15.30 Nadaljevanka: Happy end (i. José Wilker)
16.30 Film: L'ussaro fantasma (kom., Fr. 1952)
18.00 Nad.: Rosa selvaggia (i. Veronica Castro)
19.30 Risanke
20.00 Dok.: Človek in zemlja
20.30 Film: Il tempo del trionfo (dram., 1986, r. Noel Black, i. Patty Duke)
22.30 American Ball
23.00 Film: Quel dannato pugno di uomini (vestern, 1965, r. S. Fuller, i. Charles Bronson)

TMC
8.30 Dok.: Prijateljska narava
9.00 Nanizanki: Le spie, I giorni di Brian
11.00 Nad.: Vite rubate
11.45 Variete: A pranzo con Wilma
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in šport
14.00 Variete: Ottovolante
14.30 Risanke: Snack
15.30 Aktualno: I.T. - Televizijska srečanja
17.45 Dok.: Yes I do
18.00 Film: I fucilieri del Bengala (pust., ZDA 1954, i. Rock Hudson)

V torek 7. t.m. ponovno bencinski boni

Prvi letošnji kontingent enak lanskemu

Danes spet pošiljke goriva na črpalkah

V torek 7. januarja bodo začeli razdeljevati bencinske bone za letošnji prvi kontingent. Ob razdeljevanju bodo upoštevali enake kriterije kakor lani. Tudi količina bonov bo enaka. Tako bodo upravičenci, ki imajo stalno bivališče na območju goriške in sovodenjske občine prejeli nakaznice za 240, oziroma 420 litrov goriva po znižani ceni, upravičenci s stalnim bivališčem v drugih občinah na Goriškem pa po 210, oziroma 390 litrov. Nižja količina velja za manjše avtomobile, do 11 fiskalnih konjskih moči.

Lastniki avtomobilov na dizelsko gorivo bodo prejeli nakaznice za 420 litrov (velja za območje Gorice in Sovodenj), oziroma za 390 litrov dizelskega goriva.

Za lastnike tovornih vozil veljajo sledeče kvote: 5.100 litrov, oziroma 4.030 litrov ter 7.620 litrov in 6.000 litrov.

Razdeljevanje nakaznic za prvi letošnji kontingent se zaključi 29. februarja. Od torka bodo lahko dvignili nakaznice upravičenci, ki so nakaznice prejeli že lani. Novi

upravičenci, ki so vložili prošnjo po 31. oktobru lanskega leta, bodo nakaznice lahko dvignili šele od 21. februarja dalje.

Razdeljevanje bo potekalo tudi tokrat na že znanih mestih: v Gorici v prostorih avtomobilskega klu-

ba (ACI) na Tržaški cesti ter v izpostavah tega kluba v Krminu in Gradežu, v uradih Pro Loco v Ronkah, Štarcancu in Trziču, v Gradišču pa na županstvu.

Upravičenci bodo prejeli tokrat enako količino bonov, kakor lani. Če bo treba upoštevati nastale razlike zaradi večjega števila upravičencev, ali pa razlike zaradi odklonov v specifični teži goriva, (o tem vprašanju smo pisali proti koncu decembra) bodo to uredili ob razdeljevanju drugega kontingenta bonov.

Ob prevzemu bonov je treba predložiti, oziroma pokazati potrdilo o plačani zavarovalnini, avtomobilsko knjižico in vozniško dovoljenje. Tj želimo še posebej poudariti, saj se je tudi ob zadnjem razdeljevanju bonov pokazalo, da je kar precej avtomobilistov spregledalo te pogoje.

Naj ob koncu zabeležimo še ugodno vest, ki se sicer nanaša na kontingent goriva za leto 1991. Proti koncu leta je na nekaterih bencinskih črpalkah menda zmanjkalo goriva proste cone in avtomobilisti, kljub bonom, niso mogli uveljaviti svojih pravic.

Medtem je bila podaljšana veljavnost bonov (do 12. januarja), na črpalkah pa so, oziroma bodo, že danes prejeli nove pošiljke bencina. Bencinske bone (lanske) je torej mogoče uporabiti, še do 12. t.m.

Olajšave in popusti na vstopnicah za razne prireditve

Tudi na Goriškem si mladi

lahko kupijo Carta giovani

Tudi na Goriškem je od novega leta razpoložljiva Carta Giovani (ang. Youth Card), mladinska izkaznica, z nabavo katere imajo mladi do 26. leta starosti pravico do popustov v kinodvoranah, gledališčih, muzejih, prevozih, bankah, zavarovalnicah, trgovinah, hotelih in še v drugih podjetjih ter ustanovah, ki so k tej pobudi pristopili. V teh dneh namreč vsa zainteresirana podjetja in ustanove v naši pokrajini dobivajo predlog sodelovanja, s sprejetjem katerega bodo vključeni v vodnik »Guida Carta Giovani 1992«.

Poudariti velja, da gre za pobudo na evropski ravni, ki se uokvirja v European Conference of Youth Cards. V tej konferenci so poleg Italije včlanjene naslednje države: Francija, Španija, Portugalska, Andora, Belgija, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Finska, Švedska, Velika Britanija, Ciper, Grčija, Norveška in Republika S.

Marino. Eden izmed glavnih ciljev te mednarodne organizacije je pospeševati mladinski turizem in spoh izmenjave med mladimi. Imetniki mladinskih izkaznic namreč uživajo gori omenjene popuste in druge ugodnosti v vseh državah članicah.

Mladinske izkaznice delijo v Italiji študentski turistični centri (CTS). V Gorici se je tudi za dodatne informacije mogoče obrniti na CTS v Ul. Ascoli 3, tel. 534853.

Razstava in prodaja

izbranih del

evropskih grafikov

V novogoriški galeriji Meblo je še do konca prihodnjega tedna odprta prodajna razstava izbranih del modernih evropskih grafikov. Razstavljena (in na prodaj) so dela štirinajstih slikarjev (Cesar, Chagall, Ernst, Van Velde, Delaunay, Labisse, Lansky, Manessier, Poliakoff, Sutherland, Titus-Carmel, Villon, Zao Wou-ki).

Razstavo je tik pred božičnimi prazniki postavil Goriški muzej in je naletela na precejšnje zanimanje. Tudi ker so vsa razstavljena dela v prodaji. Razstava bo odprta še do 11. januarja.

(André Lansky — Kompozicija — barvna litografija 1957/58).

razna obvestila

Božičnica bo v nedeljo, 5. t.m. na Vrhu, med mašo, ki bo ob 11. uri. Pel bo cerkveni pevski zbor, otroci bodo izvajali božični prizorček. Ob koncu blagoslov.

SPD Gorica sporoča, da je še nekaj prostih mest na avtobusih za smučarski tečaj. Prijave v trgovini Baucon in na sežu. Tečaj se bo predvidoma pričel 12. januarja.

Slovenska ljudska knjižnica D. Feigel obvešča, da bo spet odprta od torka, 7. januarja.

Gomiščkovo zavetišče na Krnu in **Dom pri Krnskih jezerih** sta do 5. januarja odprta in zasilo oskrbovana.

V **uradu Kulturnega doma** imajo na razpolago še nekaj videokaset, v slovensčini in italijanščini, o otvoritvenih slovesnostih novembra 1981. Videokaseto je izdal Kulturni dom s sodelovanjem Kmečke banke.

kino

Gorica

VITTORIA 15.00-21.00 »Fiegl conquista il West«.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Le comiche II«. P. Villaggio in R. Pozzetto.

VERDI 20.30 novoletni koncert slovenskih denarnih zavodov. Jutri 16.30-20.30-22.00 »Robin Hood — principe dei ladri«.

Tržič

COMUNALE 17.30-22.00 »Jungle fever«. **EXCELSIOR** 18.00-22.00 »Abbronzatissimi«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Podvodna platforma«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Al Giardino — dr. Baldini — Korzo Verdi 57 — tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Centrale — Trg Republike 26 — tel. 410341.

pogrebi

Danes, 9.30 Argenide Zanardo vdova Matheusich iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, 11.00 Maria Palin vdova Rumor, iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče, 13.15 Gentile Bregant vdova Musina, iz splošne bolnišnice v Gradišče.

Uvedli so jo z novim letom v okviru širše reorganizacije

Pristojbina 250 tolarjev za vstop

v Slovenijo z osebno izkaznico

Kdor vstopa v Republiko Slovenijo z osebno izkaznico, mora po novem (ukrep velja od novega leta) plačati posebno pristojbino, ki trenutno znaša 250 tolarjev oziroma 5.100 lir. V zadnjih dveh letih je bilo mogoče vstopiti z osebno izkaznico v Jugoslavijo brezplačno, poprej pa je že obstajala pristojbina za tako imenovane turistične izkaznice. Do ponovne uvedbe pristojbine je zdaj prišlo v okviru širše reorganizacije obmejne službe. Ob vstopu v Slovenijo z osebno izkaznico bo moral tuj državljani izpolniti obrazec in plačati že omenjeno pristojbino, dobil pa bo prenovljeno turistično izkaznico. Prehajanje meje z osebno izkaznico je seveda mogoče le na mednarodnih mejnih prehodih.

Cenejši bencin v Sloveniji

Čeprav je bilo pred novim letom v Sloveniji slišati napovedi o ponovni podražitvi naftnih derivatov, se je zgodilo nekaj povsem nepričakovanega. Prišlo je namreč do pocenitve, pa čeprav samo za 50 stotink tolarja. Kaj takega avtomobilisti v sosednji republiki ne pomnijo.

Po novem velja liter super goriva 40 tolarjev (prej 40,50), liter neosvinčenega bencina 35,60 (prej 36,10) in liter plinskega olja 32,80 (prej 33,30). Cena naftnih derivatov v lirah je od novega leta 842 za bencin, 749,50 za neosvinčeni bencin in 690,5 za plinsko olje. Pocenitev je v zvezi z znižanjem, oziroma odpravo posebnega davka.

Interpelacija na Deželi

glede tovarne

Bertolini v Mošu

Deželni svetovalec zelenih Wehrenfennig je 30. decembra lani v deželnem svetu vložil pisno vprašanje glede težav, ki naj bi jih imeli prebivalci v Mošu, ki stanujejo v bližini podjetja za predelavo mesnih izdelkov Bertolini. Krajanje se pritožujejo, ugotavlja deželni svetovalec, zaradi ropota v nočnih urah in tudi podnevi, zaradi smradu, ki naj bi prihajal iz omenjenega objekta in zaradi prisotnosti miši in mrčesa.

Podpisnik interpelacije ugotavlja, da so doslej pritožbe krajanov ostale brez odziva. Wehrenfenniga navaja, da je bila tovarna zgrajena kasneje kakor bližnje stanovanjske hiše, ugotavlja tudi, da je dejavnost, ki jo opravljajo v podjetju označena kot "zelo ne zdrava" in bi to dejstvo morali upoštevati tudi na Deželi, ob pregledavanju in izdajanju soglasja za urbanistični načrt občine.

So to deželni uradi upoštevali, vprašuje Wehrenfennig?

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Šola v Jamljah mora ostati

Prejeli smo s prošnjo za objavo pismo, ki ga je sedem staršev iz Jamelj naslovilo na župana v Doberdobu, na Šolsko srbištvu, Prefekturo in Didaktično ravnateljstvo, v zvezi s šolo v Jamljah.

"Podpisani starši otrok, ki obiskujejo v šolskem letu 1991/92 osnovno šolo v Jamljah izjavljamo, da smo sprejeli z velikim ogorčenjem pismo doberdobskega župana dr. Maria Lavrenčiča, v katerem nas obvešča, da zaradi okvar na električni napeljavi morajo naši otroci od 28. novembra dalje obiskovati šolo v Doberdobu.

Sklicujoč se na dokument, ki so ga soglasno, prav pred letom dni podpisali vsi jameljski prebivalci za obrambo naše šole pred tednjo nevarnostjo zaprtja s strani šolske uprave;

— glede na neizpodbitno dejstvo, da predstavlja šola in torej odprta in delujoča šolska zgradba v naši vasi edino središče, v katerem se mladina in vaščani lahko zbirajo

ter sodelujejo pri soustvarjanju kulturnega prostora;

— zaprepani nad odločitvijo župana slovenske občine, da ukine delovanje slovenske osnovne šole;

— prepričani, da bo samo enotni nastop vseh zamejskih Slovencev rešil našo šolo pred bodočimi poskusi zaprtja te ali one stavbe

p o z i v a m o

doberdobsko občinsko upravo, naj prekliche županov sklep in opravi v najkrajšem času potrebna preureditvena dela na šolski stavbi v Jamljah.

V podkrepitev naše zahteve sporočamo, da 9. januarja 1992, ob ponovnem odprtju šolskega leta po božičnih počitnicah, naši otroci ne bodo prišli v šolo v Doberdob, pač pa se bodo v spremstvu staršev znova vrnili v šolsko stavbo v Jamljah. V kolikor bi ta bila zaprta, se bodo naši otroci vrnili na svoje domove." (Sledi sedem podpisov).

primorski
dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA
LETO
1992

Celoletna 200.000 lir
Mesečna 23.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za **Primorski dnevnik** 200.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 29. februarja 1992. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 276.000 lir.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili **brezplačno male oglase** in **čestitke**.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi **Primorskega dnevnika** v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZIT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen primerek in ime ter naslov naročnika.

Spreminjajo se razmere v beneških dolinah in z njimi praznik izseljencev

Dan emigranta kot ogledalo kulturne radoživosti v Benečiji

Obletnice so vedno priložnost za obračun in razmislek, spodbuda, da posvetimo kanček več pozornosti dogodku ali prireditvi. Tako okroglo in spoštovanja vredno obletnico praznuje beneški Dan emigranta - letos že trideseti, čeprav so njegovi začetki oviti v tenčico dvomov. Če verjamemo številkam, naj bi bil dan emigranta zaživel leta 1963. In dajensko smo ob brskanju po starih Primorskih dnevnikih našli na prvi strani časopisa z dne 7. januarja 1966 naslov Tretje srečanje izseljenec iz Slovenske Benečije, ki je bilo verjetno dan prej na sedežu čedajškega Društva Ivan Trinko. Na dve leti starejšem časopisu, prav tako z dne 7. januarja, smo lahko zasledili podobno poročilo, nikjer pa oznake, da bi to bil prvi ali drugi Dan emigranta. Pri takem naglem in nepogljbljenem »raziskovanju« so se nam računski nekoliko zapletli, ne da bi se izšli, vendar naš namen ni bil iskati zgodovinskih podatkov o tem prazniku izseljencev, temveč le poudarjanje, da je to kljub vsem težavam, s katerimi so se morali Benečani spoprijemati v zadnjih tridesetih letih, praznik, ki je deloval in deluje kot nekakšna zvezda stalnica, trenutek, ko se Benečani zberejo in srečajo, da opozorijo nase in na nerešena vprašanja kljub prazničnemu razpoloženju, ki prevlada ob vsakem srečanju.

Ta beneški praznik se je res rodil kot trenutek, ki naj bi izseljencem nudil priložnost, da se srečajo, pozdravijo, z domačini, ki so lahko živeli v beneških dolinah, in s tistimi, ki so iskali sreče ali kruha po svetu. Postal pa je tudi od samega začetka izraz protesta, nezadovoljstva in, zakaj ne, žalosti, ker so razmere v Benečiji silile preveč ljudi po sve-

tu. Ob tem se mi zdi vredno, da bi zabeležila še eno plat. Na praznikih so bili vedno prisotni politični močje, predstavniki strank ali izvoljene osebnosti. Poslušali so zahteve Benečanov, pozdravljali in obljubljali, morda so nekateri tudi marsikaj naredili, prav gotovo ne vsega, kar so si Benečani želeli. Dan emigranta pa je v letih postal »zanimiv«, da ni bilo nikoli težko izbrati gosta, ki bo govoril. Pravila politične igre so pač taka in se bistveno ne spreminijo tudi, če in ko se spremenijo razmere.

Benečija je v tridesetih letih doživela marsikaj: dobo velike revščine, stisko, ko so beneške izseljence izganjali iz Švice, potres, zmanjšanje izseljevanja ob prenavljanju porušeni krajavi in predvsem »spremembo« emigracije. Ne da bi preveč poglobili vprašanje izseljevanja, lahko trdimo, da se je sestava beneških izseljencev bistveno spremenila. Največja razlika je v tem, da se ta trenutek pogovarjamo o drugi, če že ne o tretji generaciji povojnih izseljencev, ki so bistveno drugačni od svojih očetov. To so ljudje, ki so se v tujini rodili in ki dojemajo rojstvo Benečijo bistveno drugače. Morda bi bilo zanimivo videti take ljudi na Dnevu emigranta, čeprav je prelahka trditev, da bi bile njihove zahteve in kulturne potrebe popolnoma različne, saj ne premorejo sentimentalne navezanosti svojih očetov ali dedov.

Mimo političnega in družabnega pa ima Dan emigranta tudi kulturni profil, ki nas ta trenutek najbolj zanima. Ob branju starih poročil smo našli na podatke, da je na prazniku nastopila cela vrsta skupin iz Trsta in Gorice (kar priča o prijetnem sodelovanju, a je s kulturnega

vidika manj zanimivo), vedno pa so bile prisotne tudi beneške skupine. Menda je prav v 70. letih nastopila skupina pevcev, ki jo je vodil pokojni duhovnik Rino Markič. Nastop je deloval kot spodbuda, da so kmalu nato tudi uradno ustanovili zbor. Od samega začetka so nastopali Beneški fantje s harmonikarjem Birtičem, ki pojejo in igrajo kar precej več od 30 let. V nastopanju na Dnevu emigranta lahko iščemo tudi korenine Beneškega gledališča in prav gotovo spodbudo, da so se nekateri beneški pisci (prvi med njimi prav Izidor Predan) lotili pisanja dramskih tekstov, ki so doživeli krstne predstave na Dnevu emigranta. Kasneje so se seveda rodili še drugi zbori, glasbena šola, folklorna skupina in prenehali bomo z naštevanjem, ker bi pri tem prav gotovo na koga pozabili. S tem nočemo reči, da ima za rojstvo vseh skupin zasluge izključno Dan emigranta. Taka trditev bi bila zelo tvegana in prav gotovo netočna, hočemo samo reči, da je ta praznik v vseh tridesetih letih deloval kot spodbuda in istočasno priložnost za nastopanje, čeprav je v Benečiji zadnje leta takih priložnosti vedno več, kljub tragičnemu pomanjkanju primernih prostorov. Dan emigranta je postopoma tudi začel izgubljati značilnost »izseljeniškega« praznika, da je postal prijetna in tradicionalna prireditev, točno po željah, ki jih je leta 1964 izrekel tajnik Predan. Kljub spremenjenim razmeram in potrebam, kljub različnim mnenjem in željam Benečija še vedno potrebuje ta praznik, morda je njeno bogastvo prav v različnih hotelih, ki pričajo o radoživosti in ustvarjalnosti prebivalcev na tem robu slovenskega ozemlja.

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Cenjeno uredništvo, dne 22.12.1991 ste objavili na kulturni strani članek o zadnji premieri SSG pod naslovom: »Partljičeva kriminalna komedija cika na slabosti slovenske družbe«.

Potem, ko ste sklenili, da v svoji ustanovi zreducirate novinarsko osebje, se je pokazalo, da na kulturni strani Primorskega dnevnika primanjkuje človek, ki bi bil sposoben pisati gledališko kritiko. Zdi se nam neodgovorno, da se tako zahtevnega pisanja loti kdorkoli, ki ni usposobljen za tako delo. Menimo, da je tako dejanje žaljivo, tako do gledališča v najširšem smislu, kakor seveda do avtorjev, igralcev in ostalih sodelavcev, ki oblikujejo predstavo.

S spoštovanjem

režiserji

Boris Kobal
Marko Sosič
Mario Uršič
Sergej Verč

Želja po polemiki je očitno zanesla štiri režiserje, ki iz omenjenega članka želijo narediti kritiko, medtem ko je bilo v njem jasno napisano, da članek ni kritika predstave, pač pa le poročilo z nekaterimi ugotovitvami o vsebini Partljičevega teksta. Podpisniki pisma se s takim pristopom lahko strinjajo ali ne, krivično pa je, da skušajo namenoma izkriviti dejstva.

Sicer pa s svojim pismom načenjajo širše vprašanje, s katerim se Primorski dnevnik že vrsto let spopriema. Problem kritike, glasbene, umetnostne, literarne in tudi gledališke je bil vselej težko rešljiv, dnevnik pa ga je reševal sproti, včasih uspešno, včasih manj uspešno. Toda vselej z jasnimi in poštenimi pristopom prav zato, da ne bi žalil nikogar. In tako bo ravnal tudi v prihodnje. (vt)

Rock ali suženjstvo v svobodi

The Doors: Kraljestvo svobode, prevod in priredba Primož Pečovnik — Karantanija, Ljubljana 1991 — str. 47.

Rock glasba je od vseh umetniških pojavov druge polovice dvajsetega stoletja gotovo najbolj na očeh javnosti, predvsem zaradi mnogih škandalov, nepopisno narcisoidnih zvezdnikov in zaradi atraktivne zunanje podobe. Glavnina dogajanja je navadno koncert v živo, kjer se zbirajo ogromne množice poslušalcev (beri oboževalcev), sam pojav pa je nemalokrat tudi uzurpacija elektroakustičnih zvokov, ki kulminirajo v zvočno detonacijo. Rock je psihofizični izraz moderne mladosti, demonstracija viška energije in prepotentnosti hotenj. To je glasba, kjer se stapljajo sanje mladega človeka v črednem vrvenju in uporništvu. Prav ta uniformirana, enocelčna mimikrija pa je tudi neke vrste suženjstvo v svobodi; še več, osvobajajoča katarza je za vsakega posameznika velikansko breme, ki porojeva nove praznine, nove brezizhodnosti in travme, dokler se pač sama v sebi (z odraščanjem) ne izživi in ugasne. Prav tu gre najbrž tudi iskati vzrok za potrebo, da se »zgolj poslušalski užitek« preseže s pomočjo halucinogenih drog. Panična želja, da se »prestopi na ono stran«, v resnično svobodo, v resnično »drugost«, v totalno osvobojenost iz vseh konven-

cionalnih spon, se v praksi nemalokrat kaže kot prestop iz resničnosti v svet utvar, v praznino sintetične eksistence in lahкотnega nonšalanstva. V milejši obliki pomeni to le neškodljivo diktaturo džinsa in raznih modnih dodatkov, z radikalizacijo pa usoden drogeraški sprehod iz življenja v smrt.

Pojav rock glasbe sega v čas po drugi svetovni vojni, ko se je dramatičnost štiriletne morije nekako poglobila in so v ospredje zopet privleli generacijski razkoli in prepadi. Mladina (poistovetena z ameriškima mitskima simboloma Jamesom Deanom in mladim Marlonom Brandom) se je pričela obnašati samozavestno, uporniško, želeč prav gotovo zgraditi nov svet - svobodnejši, liberalnejši, čistejši in pristnejši. Na dan so udarili mnogi v kolektivno podzavest zakopani kriki po absolutni osvoboditvi človekovega duha. Rock glasbe, in z njo vseh vrst spremljajočih pojavov od plesa, druženja, kasneje tudi drogiranja, si torej ni mogoče predstavljati brez svojevrstne »osvobajajoče« ideologije, kjer se posameznik strogo podreja kolektivnemu in se individuum staplja v skupinskem ritualu. Že najpreprostejši rock koncert nam bo potrdil to trditev; vse prisotne zajame val poenotenja, poistovetenja z mesijami na odru, ki so tudi sami del te pulzirajoče energije.

Posebno mesto med rock glasbeniki zavzema Jim Morrison, pevec skupine The Doors, ki je blestel v sedemdesetih letih, uspeh pa je »kronal« s prezgodnjo smrtjo zaradi prevelike doze mamil. Tako se je vpisal v dolg seznam rock zvezdnikov, umrlih zaradi uživanja tega najhujšega sodobnega zla.

Knjiga, ki jo je izdala založba Karantanija, nam Jima Morrissona predstavi kot pevca in pesnika s prodornim razmišljajočim umom, ki mu je uspelo na zglednem nivoju združiti travme svojega časa z originalno glasbeno govorico, ki so ji milijoni oboževalcev pritrjevali. Knjiga je koncipirana kot nekakšen presek pevčevega življenja in doživljanja sveta, proti koncu pa spregovori tudi o filmu The Doors Oliverja Stonea, ki ga že nekaj časa težko pričakujejo vsi ljubitelji rock glasbe in bo prav kmalu prišel v kinematograf.

Vsekakor gre za branje, namenjeno vsem generacijam rockerjev, tako najmlajšim, ki bodo knjigo brali kot zanimivo zgodovinsko pričevanje, kot tudi tistim morda že malce osivelim, lepo okrašenim z modnimi kravatami, ki so pred dawnimi dvajsetimi leti sami povzdignili Morrissona v nesmrtno rock zvezdo.

JOŽEK ŠTUCIN

Iz bogate vsebine široko zasnovane revije Annales

(II. del)

V humanističnem delu prve številke strokovne revije Annales, ki so jo predstavili pred nedavnim v Kopru, prikazuje nato zgodovinar Leon Marin razvoj upravne ureditve Slovenske Istre v treh stoletjih, od časa Beneške republike, prek prve avstrijske in nato francoske oblasti, predmarčne dobe vse do razpada avstroogrske monarhije in nazadnje še v času Kraljevine Italije. Gorazd Marušič nam v svojem zgodovinskem prispevku predstavlja lik prefekta Angela Calafatija, privrženca in enega glavnih stebrov napoleonove oblasti v Istri, ki ima med drugim velike zasluge za razvoj šolstva in kmetijstva. Peter Strčić pa osvetljuje osebnost in delo iredentističnega publicista in politika Koprčana Carla Combija, zaustavljajoč se na njegovih pogledih na Istro kot izključno italijansko deželo in na njegovem zaničujočem odnosu do slovanskega prebivalstva.

Tržaške raziskovalke Marta Verginella piše o pogledih na življenje, smrt in oporoko v slovenski publicistiki 19. stoletja, pri čemer ugotavlja razhajanja med cerkvenimi pisci, ki so imeli do testamenta negativen odnos, in posvetnimi avtorji. Nadalje opozarja na navdušenje, ki je za oporoko vladalo na ozemlju bivše Beneške republike, in na pojmovanje te problematike v tržaškem bregu, kjer je zaznati tako posvetne kot cerkvene vplive. Sledita dva prispevka s področja t.i. ustne zgodovine, ki zadnje čase vzbujajo vse več zanimanja tudi v slovenskem zgodovinarskem ambientu. Igor Presl prodre na podlagi bogatega korespondenčnega in drugega gradiva v zasebnost avstrijskega mornariškega oficirja Antona Dolenca in njegove družine, s čimer približa bralcu direktnemu doživljenju burnih časov prve svetovne vojne. Nadja Terčon pa nas skozi dnevniške zapise Pavlina Zule za eno šolsko leto povede med gojence hidroletalske šole v Divuljah pri Trogirju, kjer se je v času stare Jugoslavije izšolalo veliko slovenskih pilotov.

Šolsko problematiko obravnava prispevki Tatjane Hojan, Lucije Čok in Loredane Bogliun Debeljuh. Prva poroča o delu Zveze slovanskih učiteljev, ustanovljene leta 1970, ki je po prihodu Italije združevala slovenske in hrvaške učitelje v Julijski krajini. Zveza je izdajala mladinska lista Novi rod in Naša nada, leta 1926 pa je bila skupaj s še drugimi slovanskimi organizacijami nasilno razpuščena. Druga govori o tridesetletni izkušnji obveznega učenja italijanskega jezika na slovenskih osnovnih in srednjih šolah Obale, kot sredstva za uvajanje v dvojezičnost in vzgojo k sožitju na etnično mešanem ozemlju. Avtorica nas iz svoje prakse seznaja s pozitivnimi pa tudi z negativnimi aspekti programa, od nedorečenosti vsebin, didaktičnih problemov, vprašanja učil in same usposobljenosti učiteljev. Loredana Bogliun Debeljuh, pripadnica italijanske skupnosti v Istri, analizira razmere v italijanski šoli v Istri in na Kvarneru, upoštevajoč globoke družbene spremembe, ki se odražajo v preobrazbi šolske populacije. Ta je v zadnjem desetletju postala etnično heterogena, pri čemer se postavlja vprašanje identitete in institucionalne vloge italijanske šole na tem območju, podobno, a v mnogo bolj poudarjeni obliki, kot pri slovenski šoli v Italiji.

Serijo razprav zaključuje prispevek že pokojnega Franceta Ostanka o formiranju slovenko-hrvaške jezikovne meje v Istri in kulturnih, gospodarskih in političnih dejavnikih, ki so na to vplivali. Naslanjajoč se na teze domačih in tujih zgodovinarjev, jezikoslovcev, geografov in etnologov ter na svoja raziskovanja, avtor ugotavlja pozno uveljavitev

narodne zavesti na tem etnično mešanem območju, kjer je bila občutena predvsem pokrajinska pripadnost.

Rubriko Zapiski in gradivo odpira Branko Marušič z objavo toponomastičnega gradiva o 45 istrskih krajih. Gradivo, ki sodi v zaščitno Henrika Tume, je leta 1921 na podlagi ankete zbralo politično društvo Edinost, služiti pa bi moralo za Tumovo delo v italijanski vladni komisiji, zadolženi za toponomastiko pridobljenih ozemlj. Pobudi so sprožili slovenski poslanci v Rimu, v prizadevanju, da bi se pri obravnavi tega vprašanja upošteval tudi slovenski in hrvaški glas, vendar komisija Henrika Tume nikoli ni povabila k sodelovanju. Milica Kacin Wohinc predstavlja načrt Mussolinijevega izvedenca za nacionalno problematiko Koprčana Itala Saura za poitalijančenje slovenskega in hrvaškega prebivalstva v Julijski krajini in kasneje, po okupaciji Jugoslavije, tudi v Ljubljanski pokrajini in Dalmaciji. Načrt je predvideval ukrepe gospodarskega značaja kot, denimo, razlastitve, iniekcije italijanskega prebivalstva, onesposobitev zaviralnih elementov asimilacije s policijskimi posegi, izselitvami v afriške kolonije in podobno. Nada Morato pa nam skozi legende, pripovedke, spominska pričevanja in drugo gradivo, ki ga je zbrala v dolgih letih dela na terenu, predstavi preteklost Kort. Sledita še vsebinski pregled etnološkega Muzeja solinarstva v Sečoveljskih solinah izpod peresa Zore Žagar in študija arhitektnje Majde Skrinjar za izgradnjo garažne hiše v Piranu, s katero želi avtorica prispevati k reševanju prometne problematike teka mesteca.

Zbornik se zaključuje z rubriko Delo naših zavodov in društev, v kateri razni avtorji poročajo o ustanovah in kulturnem odgajanju v Istri in v Kvarneru. Sledijo še recenzije oziroma poročila o novejših publikacijah, spominska zapiska za nedavno preminulima zgodovinarju Danilu Klenu in arheologu Branku Marušiču, rubrika Odmevi - aktualnosti in pa uredniška navodila avtorjem, ki bi želeli sodelovati pri reviji.

Kot je razvidno iz zgornjega prelistavanja vsebine, je že prva številka zbornika Annales tematsko dokaj raznolika in kaže na množico preteklih in aktualnih aspektov slovenskega obalnega prostora ter njemu sosednjih območij. Tako pester izbor člankov je bil mogoč zaradi velikega odziva avtorjev, kar je dokaz, da razpolaga to območje s širokim znanstvenim potencialom in torej, da je revija tudi za njegov nadaljnji razvoj še kako potrebna. Kakovost prispevkov je na splošno dobrā, čeprav vsi ne dosega enake stopnje dodelanosti. Med njimi je vsekakor lepo število zelo tehtnih in metodološko dognanih razprav, tako da se ta prva številka Annales lahko enakovredno postavlja ob bok že uveljavljenim strokovnim revijam. Po svoji grafični in slikovni opremi ter uredniški zasnovi pa si upamo trditi, da iz tega konteksta celo izstopa, saj lahko malokje naletimo na tako pregledno oblikovana besedila, opremljena s podnaslovi, slovenskim in italijanskim vsebinskim povzetkom, grafično izpostavljenimi ključnimi pojmi, enotnim sistemom opomb in navajanja literature. Pri vsem tem se pozna temeljito in tudi iznajdljivo uredniško delo, mimo katerega ne moremo, ne da bi imenovali Darka Darovca, glavnega urednika in gonilno silo celotnega projekta. Nenazadnje pa se moramo spomniti zavarovalnice Adriatic, kot glavnega sponzorja, ter drugih ustanov, ki so omogočile izid revije in s tem pokazale hvalevreden posluh za kulturo.

(Konec)

ALEKSEJ KALC

Jutri in v nedeljo v Kranjski gori spet za svetovni pokal Italijan Tomba glavni favorit

Alberto Tomba (telefon AP) bo v Kranjsko goro zanesljivo privabil veliko gledalcev tudi iz naše dežele

KRANJSKA GORA — V Kranjski gori je vse pripravljeno za jutrišnji in nedeljsko tekmo za svetovni pokal. Organizatorji zagotavljajo, da je proga odlična, tudi večina reprezentanc je že dopotovala in bodo danes od 12. do 13. ure imele trening.

Zanimanje za jutrišnji veleslalom in nedeljski slalom je razumljivo veliko. Nasploh pa zna biti mesec januar odločilen za skupno razvrstitev v svetovnem pokalu: na sporedu je namreč kar 11 preizkušenj, od tega bodo tri veljale tudi za kombinacijo. Razumljivo si zlasti veliko obetajo v italijanskem taboru. Alberto Tomba je v vodstvu na skupni lestvici, dokazal pa je, da je v izvrstni formi: na svojih dosedanjih sedmih nastopih je štirikrat zmagal, trikrat pa je bil drugi. Tudi na ekshibicijskem nastopu v Garmisch-Partenkirchnu je bil daleč pred svojimi nasprotniki, ki gotovo niso štedili z močmi, saj je prva nagrada znašala okrog 40 milijonov lir.

Tomba je torej glavni favorit tudi v Kranjski gori, kjer je zmagal že leta 1987 v slalomu in predlanskim v veleslalomu. Zatem pa je pričakovati ponovni naskok proti vrhu s strani Accole, ki si je opomogel po prehladu, zaradi katerega se je odpovedal Garmischu, in Girardellija, ki že od začetka sezone pravi, da bo šele januarja dosegel optimalno formo. Švicar ima trenutno 581 točk, Avstro-Luksemburčan 319, vendar bi morala s superveleslalom, kombinacijami in smuki svoj položaj popraviti. Zato bosta v Kranjski gori verjetno skušala predvsem paziti, da si položaja še ne poslabšata in zatem preiti v napad v Garmischu, Kitzbühlu in Wengenu.

Včeraj pa se je začel daljši počitek za Italijanskega smukača Petra Runggaldiera, za katerega se je sezona končala v torku na progi v Garmisch-Partenkirchnu, kjer si je pretegnil vezi ter zlomil meniskus desnega kolena. Runggaldiera so včeraj operirali v bolnici v Innsbrucku, operacija pa je povsem uspešna.

Novoletna skakalna turneja Intersport Jutri v Innsbrucku

Andreas Felder
zmagovalec iz Garmischa

INNSBRUCK — Na novoletni skakalni turneji Intersport bo jutri na vrsti tretja preizkušnja, in sicer v Innsbrucku (turneja se bo končala v ponedeljek, 6. t.m. v Biscoshofnu). Po 4. mestu Francija Petka v Garmisch-Partenkirchnu (v Oberstdorfu je bil 10.) je razpoloženje v slovenskem taboru razumljivo na višku. Če ne bi Francija

oškodovali sodniki, bi lahko celo pristal na odru zmagovalcev. Zato si od jutrišnje preizkušnje veliko obetajo, v upanju seveda, da se bodo bolje kot doslej izkazali tudi drugi člani slovenske reprezentance.

Včeraj je prizorišče turneje zapustil Nemec Weissflog. Očitno je menil, da ni še dovolj dobro pripravljen. Povedal pa je, da računa na olimpijske igre.

Nargiso uspešen

WELLINGTON — Italijan Diego Nargiso se je uvrstil v tretje kolo mednarodnega teniškega turnirja ATP v Wellingtonu. V drugem kolu je namreč premagal domačina Bretta Stevena s 7:5, 6:2. OSTALA IZIDA: Volkov (Rus.) - Bloom (Izr.) 7:6, 6:4; Haerhuis (Niz.) - Stark (ZDA) 7:6, 6:1.

Švica presenetila

PERTH — Švica se je presenetljivo uvrstila v finale teniškega pokala Hopman za mešane reprezentance. V polfinalu je namreč kar s 3:0 premagala Španijo. Posamezni izidi: Malejeva Fragniere - A. Sanchez 6:3, 3:6, 6:3; Hlasek - E. Sanchez 6:4, 6:3; Malejeva Fragniere, Hlasek - A. in E. Sanchez 8:5 (edini set).

Švica bo v finalu igrala s ČSFR, ki je odpravila Nemčijo.

Povišek bo znašal celo 200 lir za stolpec Dražji Totocalcio

RIM — Povišek za stolpec stavnih listkov Totocalcia, Enalotta in Totipa ne bo znašal 100 lir, temveč celo 200 lir: s sedanjih 600 se bo povečal na 800 lir in ker se lahko igra najmanj dva stolpca, bo torej najmanjši povejšek znašal 400 lir za stavni listek. Tako so včeraj pojasnili na finančnem ministrstvu, pa tudi pri CONI.

Povišek sodi v okvir medministrskih ukrepov, ki so bili sprejeti 28. decembra lani in objavljeni v uradnem listu 31. decembra. Predvideno je, da stavni stolpec s 552 lir povejšajo na 637 lir (ob tem, da se lahko igra najmanj dva stolpca), medtem ko bodo tisti, ki sprejemajo stavne listke, namesto sedanjih 48 lir za

stolpec zaslužili 63 lir. Torej smo že pri 700 lirah.

Poleg tega so za zakonom, ki je bil sprejet 30. decembra in prav tako objavljen v uradnem listu, določili, da stavni listek obremenijo s fiksno vsoto 100 lir, od katerih bo 65 šlo državi, 35 pa v nagradni fond.

Posledica teh ukrepov je torej 200 lir povejška pri vsakem stolpcu, torej s 600 na 800 lir. Ukrep bo za Enalotto začel veljati 11. januarja, za Totocalcio in Totipa pa 12. januarja. Bodi si za Enalotto kot za Totocalcio bodo stave po novem začeli zbirati s ponedeljkom, 6. januarja, medtem ko so ta teden še v veljavi dosedanje tarife.

Mednarodni šahovski turnir v Reggio Emilii Garry Kasparov dohitel Ananda ter Ghelfanda

REGGIO EMILIA — Edino zmago na mednarodnem šahovskem turnirju v Reggio Emilii je osvojil svetovni prvak Garry Kasparov, omogočila pa mu je, da je na vrhu lestvice dohitel Ghelfanda in Ananda. Kasparov je premagal Beljavskega, medtem ko so se dvoboji Anand - Karpov, Khalifman - Ghelfand, Gurevič - Ivančuk končali z delitvijo točk, a srečanje med Polugajevskim in Šalovom so prekinili.

Do konca turnirja morajo odigrati še tri kola, vrstni red pa je naslednji: Kasparov, Anand in Ghelfand 4 točke, Karpov 3,5, Ivančuk in Khalifman 3, Gurevič 2,5, Polugajevski 2, Šalov in Beljavski 1,5.

Goran Ivanišević boljši do Pescosolida

ADELAIDE — Hrvaški teniški igralec Goran Ivanišević je v drugem kolu mednarodnega ATP turnirja v Adelaideu dokaj zanesljivo premagal Italijana Stefana Pescosolida s 6:4, 6:3. Po zmagovitnem srečanju je Ivanišević izjavil, da letos misli resno in da se želi prebiti visoko na svetovnih teniških lestvicah.

Kaže, da se bo vse srečno izteklo

Z. Boban včeraj le zaprosil za začasno bivanje v Italiji

BARI — Hrvaški nogometaš Zvonimir Boban, ki ga je Milan odstopil Bariju na posodo, je včeraj v Bariju vložil prošnjo za začasno bivanje v Italiji. Boban je dopotoval v Bari v sredo zvečer, potem ko je praznike preživel v Zagrebu. Tu je tudi dobil od pristojnih oblasti dovoljenje za odhod v Italijo in preložitve doslužnega vojaškega roka, saj je hrvaški nogometaš dokazal, da je v delovnem razmerju v Italiji. Verjetno bodo Bobanu obnovili dovoljenje za začasno bivanje za ostale tri mesece.

Ian Rush mora na operacijo

LIVERPOOL — Srednji napadalec Liverpoola Ian Rush, ki je igral tudi za Juventus, bo moral na operacijo meniskusa. Mirovati bo moral skoraj dva meseca.

Neodločeno med Reggiano in Atalanta

REGGIO EMILIA — V prijateljski nogometni tekmi sta Reggiana in Atalanta igrali neodločeno 1:1 (1:0). Reggiana je povedla že v 5' s Scienzo, izenačil pa je Caniggia v 86'.

Nove težave na avto-moto dirki od Pariza do Capetowna Kljub spopadom v Čadu le dokončali 8. etapo

Francoz Auriol (na sliki AP) je s svojim mitsubishijem pajero začasno v vodstvu dirke med avtomobilisti, medtem ko ima med motociklisti Peterhansel (Fr., yamaha) več kot 5 minut prednosti pred Laportejem (ZDA, cagiva)

N'DJAMENA (Čad) — Kaže, da so udeleženci avto-moto dirke od Pariza do Capetowna v precejšnjih težavah. Vesti, ki prihajajo iz Čada, namreč niso nič kaj spodbudne, saj so dirko morali začasno prekiniti v Čadu, kjer divjajo spopadi med vojsko ter okrog 3.000 pristaši bivše-

ga predsednika Habreja, ki so ga odstavili decembra leta 1990.

Organizatorji avto-moto dirke so se najprej odločili, da 7. etape (N'Guigmi v Nigru in N'Djamena v Čadu) iz varnostnih razlogov ne izpeljejo in so se v dolgi koloni ter v spremstvu vojske podali do

N'Djamene. Poleg vsega jih je zajel še pešeni vihar. Skupaj so prevozili 300 km poti, nakar so nadaljevali vsak zase.

Osmo etapo se je začela včeraj zjutraj, vendar so še vedno pogrešali okrog 20 motociklistov, ki so noč prebili okrog 300 km daleč od čadskega glavnega mesta. Komisariji so vsekakor povedali, da jih niso diskvalificirali, vendar bi se bili morali do poldne predstaviti na startu v N'Djameni. Do večera si ni izvedelo, če je zamudnikom to tudi uspelo.

Kot smo dejali, pa so osmo etapo zatem začasno prekinili. V Čadu se namreč nadaljujejo spopadi med vladinimi silami in Habrejevimi uporniki. Spopadi so se začeli v torku na področju jezera Čad in naj bi v zadnjih 24 urah med silami predsednika Idrissa Debyja terjali eno smrtno žrtev ter več ranjenih. Vojska sedaj utrjuje položaje okrog čadske prestolnice.

S svoje strani so vojaki francoskega kontingenta v Čadu, ki razpolaga s 1.200 ljudmi, pospremili udeležence dirke, ki so prvotno nameravali čez ozemlje, kjer prihaja do spopadov, do N'Djamene.

Zvečer se je izvedelo, da so 8. etapo le izpeljali. Med motociklisti se nadaljuje premoč vozil mitsubishi (zmagal je Shinozuka, Auriol je ubranil skupno vodstvo), med motociklisti se je uveljavil Američan Laporte s cagivo, Francoz Peterhansel (yamaha) pa je še vedno prvi.

danes igra za vas - danes igra za vas

Marino Ažman

Marino Ažman (letnik 1942), predsednik Košarkarskega kluba Bor, je bil vnet športnik že od mladih nog. Najprej se je navdušil za nogomet. Igral je namreč pri tržaški Ederi, nakar se je opredelil za odbojko. Nastopil je pri SZ Gaja. Zaradi delovnih obveznosti je moral nato iz Trsta. Ob povratku pa se je kaj kmalu vključil v našo športno okolje in pred tremi leti je tudi postal predsednik KK Bor. Na naši zadnji napovedi je Rado Šuber pravilno napovedal sedem rezultatov.

konjske dirke - konjske dirke

Na dirki v Bologni je naš gavorit Leopardi AS (sk. 2), ki iz nastopa v nastop kaže res velik napredek. Med prvimi bo gotovo še Lotar Blue (sk. X), ki se je nedavno uveljavil v podobni shemi. Prezreti ne gre še solidnega Goliatha (sk. 1). V Firencah je glavni kandidat za zmago Leana Effe (sk. 2), paziti pa se mora pred konjem Juta KS (sk. X), ki je vujen podobnih preizkušenj. V sk. 1 moramo opozoriti na regularnega Liparija Cla.

V Milanu bi se po našem mnenju moral uveljaviti luppiter (sk. 2), čeprav bo v drugi vrsti. Dobro startno pozicijo pa ima Impaga RP (sk. X). Pozornost si zasluži še Marigo (sk. 1), katerega sposobnosti so res velike.

V Rimu bi se za zmago moral potegovati zlasti Mifar (sk. 1), pod pogojem seveda, da se prebije v ospredje. Eden glavnih kandidatov za uspeh je tudi Lora di Jesolo (sk. X), ki je dirkal v višji kategoriji in bi se moral znajti tudi na tej dirki. Ugodno startno pozicijo pa bi znal izkoristiti Manù di Mar (sk. 2).

Za dirko v Rimu bi poskusili bazo s sk. X, v kateri je najsolidnejši Macaluso. Paziti pa se bo moral zlasti pred Incusom Effe (sk. 2), ki je tudi kandidat za zmago. Presenečenje lahko pripravi Furore OM (sk. 1).

totocalcio

Ascoli - Roma	X
Atalanta - Verona	X 2
Bari - Cagliari	1 X
Cremonese - Inter	2
Fiorentina - Sampdoria	X 2
Genoa - Torino	1 X
Juventus - Parma	1 X 2
Lazio - Foggia	X
Milan - Napoli	1
Cecina - Avezzano	X
Gubbio - Prato	1
Matera - Vigor Lamezia	X
Turris - Trani	1 X 2

Marino Ažman (letnik 1942), predsednik Košarkarskega kluba Bor, je bil vnet športnik že od mladih nog. Najprej se je navdušil za nogomet. Igral je namreč pri tržaški Ederi, nakar se je opredelil za odbojko. Nastopil je pri SZ Gaja. Zaradi delovnih obveznosti je moral nato iz Trsta. Ob povratku pa se je kaj kmalu vključil v našo športno okolje in pred tremi leti je tudi postal predsednik KK Bor. Na naši zadnji napovedi je Rado Šuber pravilno napovedal sedem rezultatov.

konjske dirke - konjske dirke

V Trstu je eden glavnih favoritov Limako (sk. X), ki se je v Padovi dobro obnesel. Za zmago se bo gotovo potegoval Grizzly WH (sk. 1), če ne bo delal napak v začetku. Zaradi stalnega napredka si omembo zasluži še Lobisola (sk. 2).

Dirka tris

Dirka tris bo tokrat v Rimu, kjer se bo na startu zbralo 23 konj. Naši favoriti: 18 Marte Cla, 17 Invrea, 8 Golden Finish. Dodatek za sisteme: 20 Estac di Omar, 23 Indor Pan, 19 Luthorking.

totip

1. — prvi	2
drugi	1 X
2. — prvi	2
drugi	1 X
3. — prvi	2 1
drugi	X
4. — prvi	1
drugi	2 X
5. — prvi	X
drugi	1 2
6. — prvi	X
drugi	1 2

primorski
dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA
LETO
1992

Celoletna 200.000 lir
Mesečna 23.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 200.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 29. februarja 1992. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 276.000 lir.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno male oglase in čestitke.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

Jutri v 13. kolu moške košarkarske D lige proti SGT Bull Kontovel »za biti ali ne biti«

Teško je označiti tekmo »za biti ali ne biti« že po 12. kolu. In prav taka oznaka bo gotovo veljala za jutrišnje srečanje 13. kola moške D lige med Kontovelom in tržaškim SGT Bull.

Po 12 kolih sta namreč obe ekipi zbrali le po 6 točk. Oboji so na predzadnjem mestu razpredelnice, slabše od njih je samo Inter 1904 z dvema točkama. Skratka, jutrišnja tekma v telovadnici Pristanških delavcev med Kontovelom in SGT bo verjetno odločilna za obstanek v ligi.

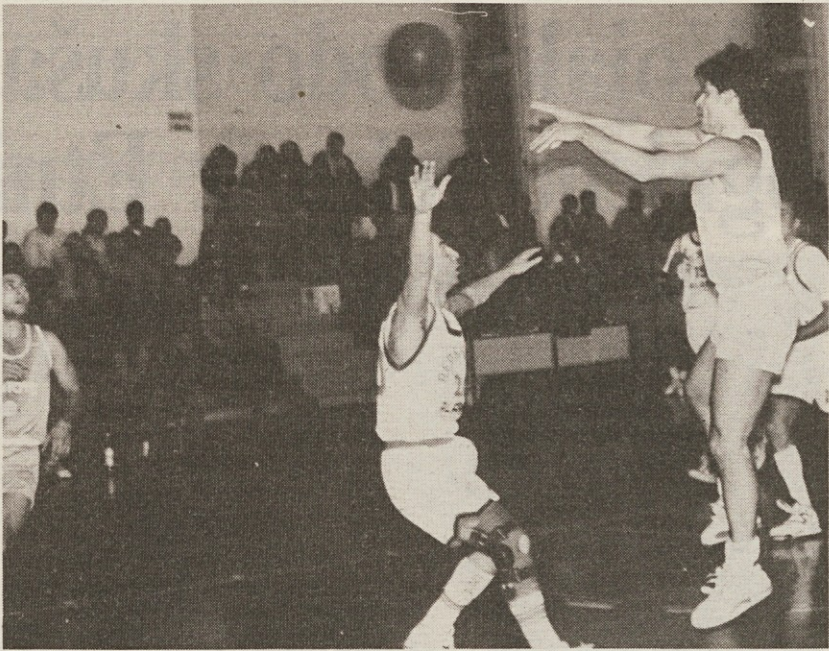
»Moramo absolutno zmagati, saj bomo igrali doma. Morali bi tudi nastopiti v enaki postavi kot v prejšnjem kolu, saj bosta še vedno odsotna Peter Štoka in Robi Paulina, ki sta poškodovana,« nam je uvodoma dejal Kontovelov pomožni trener Boris Vascoto.

»In prav pod košema smo vedno ranljivi,« je še nadaljeval Vascoto. »SGT ima dva solidna centra, kot sta Poropat in Rossi, ki nam bi lahko delala preglavice. Mislim pa, da smo mi z zunanjimi igralci v prednosti. Vsekakor pričakujem oster in izenačen boj.«

Po kratkem premoru zaradi novoletnih praznikov so Kontovelci včeraj nadaljevali s treningi. Vsi se zavedajo važnosti jutrišnjega srečanja in so tudi resno namenjeni, da osvojijo novi točki.

Do konca prvega dela prvenstva bodo naši poleg jutrišnjega srečanja s SGT v naslednjem kolu igrali v gosteh proti CB Udinese, v zadnjem kolu pa doma proti miljski ekipi Dino Conti, ki je po katastrofalnem začetku prvenstva ujela pravi ritem in dosegla vrsto zelo pomembnih zmag, tako doma kot na tujem. Kot nam je dejal Vascoto, morajo Kontovelci v teh, zadnjih treh tekmah vsaj dvakrat zmagati, kajti nasprotno bi se ekipa znašla v zelo hudih težavah.

Kot je znano, nastopa v tem prvenstvu kar šest ekip s Tržaškega, tako da je mestnih derbijev še in še. Doslej je bil seveda najuspešnejši v teh obračunih Don Bosco, ki je opravil z vsemi mestnimi tekmeci. Kontovelci pa so doslej ugnali Inter 1904, izgubili pa so z Don Boscom in Intermuggio. Odigrati pa morajo še tekmi s SGT Bull in Dino Contijem.

Kontovelov Kapetan Štefan Gulič podaja v skoku Ivu Grilancu med domačo prvenstveno tekmo z ekipo Red System. (Foto Magajna)

LESTVICA TRŽAŠKIH OBRAČUNOV				
Don Bosco	5	4	0	10
Dino Conti	4	3	1	8
Intermuggia	5	2	3	6
KONTOVEL	3	1	2	2
SGT Bull	4	1	3	2
Inter 1904	5	1	4	2

Mladinske igre

Prešernovi košarkarji ugnali licej Dante

Pred kratkim se je v okviru mladinskih iger pričel košarkarski turnir, ki je namenjen vsem višjim šolam na Tržaškem. Letos se je vpisalo dvanaest ekip, ki so jih porazdelili v štiri skupine po tri. Sistem igranja predvideva, da vsaka šola igra proti ostalima dvema svoje skupine, le prvouvrščena pa se uvrsti v nadaljnje kolo, to je v polfinale. Med vpisanimi so tudi tri slovenske šole, to so Znanstveni licej France Prešeren, Trgovski zavod Žiga Zois ter Državni poklicni zavod Jožef Stefan. Medtem ko bo slednja stopila na igrišče šele po novem letu, sta prvi dve že odigrali po eno kolo in tudi izbojevali zmago.

PREŠEREN - DANTE 91:77 (41:44)

PREŠEREN: Bajc 14 (2:4), Budin 15 (4:4), Emili 6 (2:2), Gregori 22 (0:4), Pavlica 19 (3:4), Starec 4, Tomšič 11. Trener: Marko Presel.

TRI TOČKE: Budin 3, Pavlica 2, Tomšič 1.

V nasprotju s »trgovci«, ki so proti »pomorščakom« šole Nautico opravili le lažji trening, so se morali realčani pošteno potruditi, da so strli odpor trdoživih predstavnikov klasičnega liceja Dante. Treba je povedati, da so naši nastopili le v sedmih, kajti nekateri igralci (Kralj, Rustja, Spacal) so prav v zadnjem trenutku zboleli.

Kljub temu da sta v nasprotnem moštvu izstopala le dva igralca, »prešerencem« ni uspelo uveljaviti svojega ritma, tako da so bili v težavah vse prvi polčas. V drugem delu pa so Preslovi varovanci vendarle uredili svoje vrste. Z boljše obrambo so plavi vzeli pobudo v svoje roke ter si priigrali zadovoljivo prednost, ki so jo ohranili vse do končnega žvižga.

Naši bodo drugo tekmo proti predstavnikom Volte igrali v torek, 14. t.m., v telovadnici šole Galilei ob 17.30. (A. Pavlica)

Statistični pregled po prvem delu 2. nogometne AL Ekipa trebenskega Primorca le predzadnja na lestvici

Statistični pregled nogometnih amaterskih prvenstev nadaljujemo z 2. AL skupina F, kjer igrajo štiri naše ekipe (Gaja, Kras, Primorec in Sovodnje), od katerih je le Gaja igrala lani v tej ligi. Tudi v tej skupini si naslov zimskega prvaka po 15 tekmah delita dve ekipi Isonzo S.P. in Fogliano, ki sta zbrali po 22 točk. V 119 tekmah je skupno padlo 275 golov, povprečno 2,31 na tekmo. Največ golov (29) je bilo v 10. kolu, najmanj (6) v 14. kolu. Omeniti moramo še, da se je kar 47 tekem končalo z neodločenim izidom, največ (5) pa v 3. kolu, najmanj neodločenih rezultatov (1) pa je bilo v 11., oz. v 13. kolu.

Z 28 danimi goli ima Fogliano najprodornejši napad, obenem pa je ta ekipa skupno z Isonzom dosegla največ (8) zmag. Najmanj golov (8) je dobil Piedimonte, ki je obenem dosegel tudi največ (9) remijev. Ekipa iz Podgore je tudi edina nepremagana v tej skupini. En rekord pripada tudi našim ekipam, in sicer Sovodnjam, ki so dosegle najmanj (3) neodločenih izidov. Vsi negativni rekordi pripadajo zadnjeuvrščeni ekipi Mariana, ki je dobila največ (27) in dala najmanj (11) golov. Doživela je največ (9) porazov in je edina od 16 nastopajočih ekip, ki še ni zmagala.

Sedaj pa podrobno pogledjmo, kako so igrale naše ekipe v tem prvem delu prvenstva.

PRIMOREC

Trebenci so končali prvi del prvenstva na predzadnjem mestu, zbrali so namreč le 10 točk. Doma so premagali Kras in Audax, igrali neodločeno z Isonzom in Medeo, zgubili pa z Gajo,

Piedimontejem in Villessejem. Osvojili so 6 točk, dali 10 in prejeli prav tako 10 golov. V gosteh so premagali le Sovodnje ter igrali neodločeno z Marianom in Caprivo. Izgubili pa so proti Zaulam, S. Lorenzu, Fincantieri, Pro Farri in Foglianu. Zbrali so torej le 4 točke, dali 4 in prejeli kar 12 golov. Skupni obračun Primorca v tem delu prvenstva je torej 10 osvojenih točk (3 zmage, 4 neodločeni rezultati, 8 porazov) 14 danih in 22 prejetih golov.

Tudi Trebence so pestile poškodbe, precej pa je bilo izključenih igralcev. Le-ti so bili: Macor (Kras), Sardiello (Fincantieri), Pertan (Piedimonte), Santi (Pro Farra), Michelus (Medea), Sardiello (Fogliano), Pertan in Canziani (Villesse). Na razpolago so imeli dve 11-metrovki, medtem ko je Smilovich bil uspešen proti Marianu, je najstrožje kazni zastreljal proti Audaxu. Proti pa so imeli le eno 11-metrovko, in sicer v zadnji tekmi z Villessemi tik ob koncu srečanja, ki so ga Trebenci izgubili. Pri tem je bil izključen Canziani, po tekmi pa še Michelus, tako da bodo Trebenci v nadaljevanju imeli že tri izključene nogometaše.

Trener Privileggi je doslej poslal na igrišče 21 nogometašev, od katerih so bili vedno prisotni Colomba, Apuzzo in Smilovich.

15 ODIGRANIH TEKEM: Colomba, Apuzzo (5) in Smilovich (8); 14: Silvestri, Bulich in Purič; 13: Santi; 12: Ciuk; 11: Canziani; 10: Pertan (1); 9: Sardiello; 8: Macor; 5: Srebernich, Bianco in Michelus; 4: E. Kralj; 3: Carli; 2: Buranello in Peres; 1: Ferluga in Leone. (B. Rupel)

Se nadaljuje

Trenutek s prvenstvene tekme Primorec - Villesse.

(Foto Magajna)

Obračun moških šesterk več kot spodbuden

Glede na dejstvo, da imamo tudi v moški konkurenci pet naših odbojkarških ekip, je primerjava z ženskami izredno zanimiva, kljub temu da ne nastopajo v povsem enakih ligah. Če z boro točk odbojkaric v prvih 8 kolih ne moremo biti zadovoljni, je uspeh odbojkarjev nad pričakovanji. Vsekakor moramo poudariti, da so Olympia CDR, Valprapor Imsa, Sloga in Soča Sobema, dosegli več, kot so pred prvenstvom pričakovali. »Bela vrana« je samo Bor Agrimpex, ki je doslej brez točk. Pred božičnimi in novoletnimi prazniki ter krajšim prvenstvenim predahom so naše šesterke pospravile 54 od 80 možnih točk, to je 67,5 od sto, kar je več kot dober uspeh. Še zanimivejši je uspeh posameznih šesterk, ki je naslednji: Sloga 100 odstotkov; Olympia CDR 87,2; Valprapor Imsa in Soča Sobema 75; Boru Agrimpexu pa moramo pripisati nevažno ničlo.

Letošnji prvenstveni uspeh nekaterih naših šesterk, ki ga lahko primerjamo z lanskim, ker nastopajo v isti konkurenci, je še bolj spodbuden. V

lanskem prvenstvu C—2 lige je bil po 8. kolu na vrhu lestvice Bor Agrimpex s 14 točkami, goriška Olympia je zbrala 8 točk in je bila na 6. mestu, Valprapor Imsa pa je bil s 6 točkami na 9. mestu. Goriška zastopnika sta bistveno boljše tako glede osvojenih točk kot tudi trenutne uvrstitve, saj sta s 14, oz. 12 točkami na odličnem 3. in 4. mestu.

Soča Sobema je tudi v lanskem prvenstvu igrala v D ligi, a lani je bilo 12 ekip in ne 14 kot letos. Do prvega krajšega premora so bili sočani s 4 točkami 9., toda odigrali so samo šest prvenstvenih tekem. Štirikrat so poegnili krajši kobil, v letošnjih osmih nastopih pa so izgubili le dvakrat.

Poglavje zase je brzkonica Sloga, ki je največje prijetno presenečenje med vsemi našimi šesterkami, saj je še edina nepremagana.

Dosedanji prvenstveni razplet Bora Agrimpex v C-1 ligi več kot nazorno kaže, da je za močno oslABLJENO in pomlajeno šesterko, prehud zalogaj. Obenem pa potrjuje pravilo, da je

tretjeligaško prvenstvo za vse deželne novince prehud kakovostni skok.

In še mnenje nekaterih predstavnikov naših ekip.

IVAN FURLANIČ (trener Bora Agrimpex): »Naša ekipa je v prvih osmih nastopih dosegla občutno manj, kot je bilo pričakovati. Trije osvojeni nizi so izredno slab izkupicek, čeprav smo novinci v C-1 ligi. Prvenstveni razplet kaže, da je bilo potrebno ubrati povsem drugačno strategijo. Brez potrebne kapilarne organizacije na vseh področjih je nemogoče sestaviti dobro ekipo. Prostora za improvizacijo je vedno manj in ravno pri tem je bilo pri tržaškem tretjeligašu storjenih največ napak. S tem, da so ekipo zapustili nekateri igralci, je samo vzročna posledica naivnosti in slabe organizacije, vabljenje in vključevanje nekaterih starejših in odsluženih odbojkarjev v ekipo pa višek naštetih slabosti. Pod silo razmer je bilo potrebno vključiti v ekipo nekatere mlade odbojkarje, ki ob drugih prav tako neizkušenih niso mogli in tudi ne morejo dati zaželenega doprinosa, čeprav nenehno napredujejo, toda za vse skupaj je to prvenstvo prehud zalogaj. Za konec naj damo še to, da so se tekmeci in predvsem novinci močno okrepili, pri Boru pa so ubrali diametralno nasprotno pot.«

SIMON KOMJANC (predsednik Olympie CDR): »Glede na dejstvo, da smo pred pričetkom prvenstva vključili v ekipo nekaj mladih fantov, starih 16-17 let, nismo stali s kakšnimi posebnimi cilji in visokimi ambicijami. Nekoliko nerodno smo izgubili prvo prvenstveno tekmo, a potem smo nanizali sedem zaporednih zmag. Vsekakor pa moram poudariti, da smo se v prvih prvenstvenih nastopih srečali z nekaterimi slabšimi nasprotniki. V nadaljevanju prvenstva bo prav gotovo prišla bolj do veljave naša realna moč, ker nas čakajo v nadaljevanju prvenstva najtežji nastopi.«

IVAN PLESNIČAR (tehnični vodja Valpraporja Imsa): »Čeprav smo povprečno najmanjša ekipa v C-2 ligi, toda naši fantje imajo za seboj trilet-

no izkustvo igranja v tej konkurenci, smo z dosedanjim uspehom povsem zadovoljni. Po tretjini prvenstvenih nastopov pa še zdaleč ni najbolj primeren čas, da bi potegnili končni obračun in da bi bili pretirani optimisti, ker je prvenstvo še dolgo in boj za točke bo izredno hud in srdit. V ekipi je razpoloženje odlično, kar je zelo spodbudno za nadaljnji potek prvenstva.«

PAVEL MORPURGO (pomočnik trenerja Drasiča pri Slogi): »Res nismo pričakovali, da bomo dosegli tako dober uspeh. Tisti naši odbojkarji, ki so bili poleti na skupnih pripravah, se jim to še kako pozna, saj so pokazali velik napredek v vseh odbojkarških elementih in še posebej v obrambi. Poudaril bi, da smo le na tekmi tekmo v Fojd srečno zmagali. V ostalih sedmih nastopih pa smo zmagali, ker smo bili boljše. Nekateri naše zmage bi lahko bile še bolj prepričljive, ker smo izgubili sete predvsem zaradi neizkušenosti. Med peticero, ki je trenutno na vrhu lestvice, bo v nadaljevanju prvenstva prišlo do bolj realne razporeditve moči v medsebojnih neposrednih obračunih. Glede naše neprekinjene zmagovalne prvenstvene poti bi omenil, da smo imeli ugoden razpored tekem, ker smo se v prvih nastopih srečali s slabšimi nasprotniki in s tem se kot novinci najbolj prilagajali na konkurenco. Za konec moram pohvaliti fante, ki redno in resno trenirajo.«

ŠTEFAN COTIČ (trener Soče Sobema): »Z dosedanjim uspehom smo zelo zadovoljni. S tem da smo osvojili nepričakovanih 12 točk, lahko bolj mirno nadaljujemo prvenstvo in brzkonice tudi bolj samozavestno. To pa še toliko bolj, ker nas v nadaljevanju prvenstva čakajo izredno težki nastopi, saj se bomo spoprijeli s šesterkami, ki so na zgornjem delu lestvice. Upamo, da bomo tako dobro tudi nadaljevali, čeprav med prazniki nismo najbolje trenirali ter tudi glede možnosti vadb ni bilo najbolje.«

Na sliki ekipa Sloge, ki zelo uspešno nastopa v D ligi.

Odbojkarška prvenstva na Goriškem

Slovenska moštva ponovno za točke

Po novoletnem premoru se bodo nadaljevala tudi odbojkarška prvenstva. V 1. moški diviziji bo vodilna Val prost. Goriška Olympia bo po tekmi v gosteh skušala prehiteti valovce na razpredelnici. Naš prapor pa se bo potegoval v Gračevo za prvi prvenstveni par točk.

V 1. ženski diviziji bo vodilna Olympia skušala spet priti na svoj račun in tako ohraniti vrh lestvice. Po drugi strani pa bo Soča Scame skušala osvojiti prvo zmago v tem prvenstvu.

V prvenstvu mladincev si delita prvo mesto na razpredelnici Val in Olympia. Do konca prvenstva so samo še štiri kola in vsak spodrselj bo lahko usoden za eno ali drugo ekipo. Na sporedu bo tudi še derbi med vodilnima, kar bo po vsej verjetnosti odločalo o zmagovalnem letošnjem prvenstvu kar dve koli pred koncem prvenstva. V tej konkurenci nastopa tudi Soča Sobema, ki pa letos nikakor ne blesti.

Pri mladinkah je stanje nekoliko drugačno. Slovenski ekipi Soča Scame in Olympia sta si skoraj enakovredni. Obe ekipi pa močno zaostajata od vodilnih na lestvici. V finalni del prvenstva se namreč uvrstita prvouvrščeni ekipi.

V prvenstvu dečkov bo 3. kolo Tudi v tej konkurenci si delita prvo mesto na lestvici Val in Olympia. O samem vrhu bo odločal derbi, ki bo na sporedu v zadnjem kolu prvega dela prvenstva. Pri deklaraciji branita slovenske barve ekipi Soča Cerimpex in Sovodnje. Obe ekipi sta tik pred vrhom lestvice.

Prvenstvi naraščajnic in naraščajnikov se bosta nadaljevali prihodnji teden. (MJ)

obvestilo

SK BRDINA

organizira smučarski izlet na Zoncolan v nedeljo, 12. t.m. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška 131, v torek, 7. t.m., v sredo, 8. t.m. in v četrtek, 9. t.m. od 18. do 20. ure.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Prednaročnina do 29. 2. 1992 200.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 300 SLT (dnevna 15 SLT) žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT, Vodnikova 133, 61000 Ljubljana; Telefon 554045 - 557185; Fax 555343.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIST Srl, Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPL; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, Tel. 261067

primorski

dnevnik

petek, 3. januarja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Srhljiva tragedija revščine nedaleč od Neaplja

Trije otroci zgoreli v počitniški prikolic

NEAPELJ — V požaru počitniške prikolice so včeraj v vasi Capella pri Neaplju izgubili življenje trije otroci, medtem ko je njihova mati zadobila težke opekline, tako da so jo morali iz bolnišnice v Pozzuoliju premestiti na oddelek za intenzivno nego neapeljske bolnišnice Cardarelli.

Po dosedanjih ugotovitvah je požar zaradi električnega kratkega stika izbruhnil nekaj minut pred deveto uro. Ko so natakari bližnje restavracije priskočili na pomoč, je bilo že prepozno. Iz plamenov so uspeli rešiti le 31-letno Ermelindo Boney poročeno Boccia. Kasneje so gasilci na pogorišču našli zgorelo trupelca 5-letnega Salvatoreja, 3-letne Carmele in 2-letnega Luigijsa. Družina Boccia je že šest mesecev živela v počitniški prikolici, potem ko so jo izgnali iz neke kleti v Licoli.

Ob njuni prikolici so bile še druge tri, v katere so se vselili starši in sestra Ermelinde Boney.

Preiskovalci skušajo sedaj ugotoviti točne vzroke požara, obenem pa preveriti, ali je Ermelindin mož, Vincenzo Boccia od zunaj zaklenil počitniško prikolico, ko je zjutraj odšel na delo, kot to trdijo sorodniki. Boccio sedaj obtožujejo, da je bil do skrajnosti ljubosumen in da je dosledno zaklepal prikolico, ker v njej ni bilo prostora in je zato spal v svojem avtomobilu.

Včerajšnja tragedija pa nedvomno meče negativno luč na državo, ki se uvršča na šesto mesto med industrijsko najbolj razvitimi državami, saj družina Boccia še ni spala pod pravo streho, kljub temu pa ni bila na seznamu za delitev ljudskih hiš.

Kljub temu, da se je stanje v zadnjih urah nekoliko umirilo Vojaki bodo skušali zajezi ognjeno reko iz Etninega žrela

Parada s Kolumbovim potomcem

Cristobal Colon, 20. potomec Krištofa Kolumba, in njegova žena Isabel sta se udeležila tradicionalne parade v Pasadeni, kjer je Colon, v letu 500. obletnice odkritja Amerike, imel častno funkcijo »velikega maršala« (AP)

Za 200 lir bodo podražili stavne stolpce

RIM — V Italiji se bo podražila tudi sreča, ali bolje rečeno za 200 lir bodo podražili vsak stolpec za stave Totocalcio, Totip in Enalotto. Ker minimalno stavimo vsaj na dva stolpca, bomo za navadno dvokolonsko stavo po novem dali 1.600 lir in ne 1200 lir kot do sedaj. Povsem razumljivo se bodo sorazmerno podražile večstolpčne stave.

Podražitev 200 lir za stolpec predvideva novi finančni zakon za leto 1992 in je že bila objavljena v Uradnem listu prav na silvestrovo, tako da bo stopila v veljavo že prihodnji teden. Kot vedno bo levji delež teh podražitev pobrala država, saj bodo le 35 lir prišle k stavni vsoti, ostale drobtinice (15 lir več) na vsak stavni listič pa bodo prejeli lastniki trafik in igralnic.

CATANIA — Stanje ob Etni se je nekoliko ustalilo, čeprav ognjena reka še vedno ogroža mesteca in vasi na obronkih ognjenika. Minister za civilno zaščito Capria je vodil na prefekturi v Catania srečanje, na katerem so potrdili sklep, da zgradijo jez, ki naj prepreči lavi, da se preko sedla v dolini Calanna razlije v obljudene kraje. Jez bi lahko nekaj krat dvignili in tako povečali zmogljivost doline Calanna, kjer je po mnenju izvedencev prostora za kakih 6 milijonov kubičnih metrov lave. Ker ognjenik vsak dan izbruhne približno 800 tisoč kubičnih metrov, bi razpolagali s približno tednom dni časa, da se sedanje eruptivno stanje umiri.

Trenutno je na delu čez 200 vojakov, ki gradijo jez iz zemlje. Izvedenci vsekakor pravijo, da bo sedanji izbruh lave trajal dalj časa, čeprav verjetno ne s tako silovitostjo. Ni izključeno, da bodo pristojne oblasti morale sprejeti še kakšen ukrep, pri čemer pa izključujejo možnost, da bi bombardirali ognjeno reko. To si je omislil samo nekdo, ki nima najmanjšega pojma o stanju na terenu, menijo izvedenci.

Na sliki: nočni pogled na Etno

V letu 1991 ubili 65 novinarjev

PARIZ — V letu 1991 je na delu izgubilo življenje ali pa jih pogrešajo kar 65 novinarjev, fotoreporterjev in televizijskih snemalcev. Tragični obračun je včeraj v Parizu objavila organizacija Reporters sans frontieres.

Iz njenih ugotovitev je razvidno, da je bilo največ žrtev v razpadajoči Jugoslaviji, in sicer kar 15 novinarjev in pet televizijskih snemalcev in tehnikov, tri novinarje in enega radijskega snemalca pa pogrešajo. Po bivši Jugoslaviji je bilo največ ubitih novinarjev v Kolumbiji (9), v nekdanji SZ (8), v Peruju (7), v Iraku (4) in v ZDA (3). Mednarodno združenje novinarjev pa trdi, da je bilo leta 1991 ubitih ali pa jih pogrešajo kar 83 novinarjev.

Atentati v Južni Afriki

CAPETOWN — V Južnoafriški republike se val atentatov po začetku pogovorov med predstavniki vlade in črnimi voditelji 20. decembra še stopnjuje. Dve močni eksploziji sta včeraj razdejali poštne urade v Verwoerdburgu in Krugersdorpju v Transvaalu, ki sta k sreči terjali le ogromno gmotno škodo. Odgovornost za atentata ni prevzela nobena organizacija, v Južni Afriki pa so prepričani, da sta tudi ta kot ostalih devet delo burskih desničarskih skrajnežev, ki vztrajajo na rasni diskriminaciji in nočejo, »da bi jim vladali črnici«.

Revolucija v italijanski birokraciji

RIM — Ena značilnosti italijanske birokracije je večna zahteva po raznoraznih izjavah, potrdilih, overovljenih listinah itd. kar vse otežkoča življenje državljanov. Tudi uvedba samoizjav ni bistveno izboljšala položaja, sedaj pa si je minister Gaspari omislil rešitev, ki bi v dobi elektronike in informatike morala biti sama ob sebi umevna. Na uradnem listu je bila že objavljena okrožnica o tem vprašanju: vsak občan bo dobil »državlansko kartico«, ki bo odpravila vsa dosedanja potrdila.

Gasparijevo izhodišče je sila preprosto: državni uprava že razpolaga s podatki o vseh italijanskih državljanih, od rojstva do smrti; vsi državni uradi pa so že tako in tako, ali bi morali biti, povezani z računalniki, tako so v bistvu vsa potrdila in spričevala odveč. Dovolj bo, da računalnik odčita kartico in vsi bodo imeli takoj na razpolago vse podatke, ki bi utegnili biti potrebni za potni list, vozniško dovoljenje ali kakršenkoli drugi dokument, ki bi bil občanu potreben.

Za sedaj še nepojasnjeno ozadje streljanja v Palmi

AGRIGENTO — Včeraj je prispel v Agrigento, kjer se bo udeležil srečanja preiskovalcev, ki vodijo preiskavo o mafijskem pokolu v kraju Palma Montechiaro, Angelo Finocchiaro visoki komisar za boj proti mafiji. Na Sicilijo ga je poslal notranji minister Scotti, da bi razčistil ozadje pokola, do katerega je prišlo zadnji dan leta 1991. Ob svojem prihodu je Finocchiaro že povedal novinarjem, da je njegov urad pred časom izdelal dosje o položaju v Palmi Montechiaro, dosje, iz katerega jasno izhaja, da je položaj na področju javne uprave in gospodarske dejavnosti porazen.

Po mnenju visokega komisarja prisotnost killerja iz Gele (Caniola) v Palmi, kaže na dejstvo, da organizirani kriminal ne ostaja v mejah ene same pokrajine ali dežele, temveč da ima svoje predstavnike povsod.

Obdukcija je medtem jasno pokazala, da je 20-letni Salvatore Caniolo, ena od treh žrtev silvestrovega pokola, streljal, preden bi ga ustrelili. Izvedenci so odkrili sledove smodnika na njegovi desni roki. Medtem so v grobih obrisih ugotovili tudi, kako je potekalo streljanje v Palmi. Caniolo je udril v bar »2000« in z brzostrelko kalibra 9 začel streljati na prisotne. Rafali iz brzostrelke so ubili dve osebi in ranili drugih sedem, preden

je krogla iz pištole nekega jetniškega paznika smrtno ranila Caniola. Pri zasliševanju je hudo ranjeni Caniolo vztrajno trdil, da ni streljal, da je bil v baru le po naključju in da je streljal moški, ki je imel lasuljo. Preiskovalci sedaj pregledujejo brzostrelko, da bi ugotovili, če so se je zločinci poslužili že kdaj drugič. Salvatore Caniolo je bil kljub svoji mladosti, dobro znan policiji. Osumljen je bil pokola v Geli, do katerega je prišlo novembra 1990 in v katerem je umrlo 8 oseb, sedem pa je bilo ranjenih. Policija meni, da je delal za mafijsko družino Ianni Iocolano, ki je prav v Geli v hudem spopadu s klanom Madonijevih.

Tarča silvestrovega napada je bila družina Allegro, lastnica bara »2000«. V streljanju je umrl 60-letni Felice Allegro, oče lastnika bara Ignazia, ki je bil ranjen skupaj z 9-letnim sinom. Tretja žrtev streljanja je bil 30-letni Filippo Alotto.

Preiskovalci so še v dvomu, če gre za posledice spopada, ki je v teku v Geli, ali pa če gre za spopad med družinami v Agrigentu. V tem primeru bi pomenilo, da so plačali killerja od zunaj, iz Gele, da je prišel streljat na Allegrove.

Poleg Finocchiaro se s preiskavo ukvarjajo še sodniki Giammanco, Aliquo in Sciacchitano iz Palermo.